

D Ě T S K É D Ě N Í K S C É N Y

ČÍSLO 3.

PONDĚLÍ - 15. ČERVNA 2009

**VÝPRAVA
ZA RECITÁTORŮ**

strana 62

**VZPOMÍNKA NA SOŇU
A VLADIMÍRA PAVELKOVY**

strana 68

**RECENZE
LEKTORSKÉHO SBORU**

strana 73

SOUTĚŽ

strana 80

Všechno šlo jako po másle. Články, sazba, fotky... Do soutěže někteří přispěli, podařilo se nám získat externí spolupracovníky. Počasí se umoudřilo. Celý den se všichni usmívali. Den jako vymalovaný. Ve čtyři hodiny ráno, když už bylo skoro všechno hotovo, najednou řekne grafik Pavel: „Kde je úvodník? Už jsme ho nalili?“ Dlouhé mlčení – a pak smích. „Není.“ „Jak není?“ „No tak, zapomněla jsem ho napsat...“ A od té chvíle vím, že když mám celý den pocit, jako by někde něco viselo ve vzduchu, mám tomu uvěřit a všechno pětkrát zkontrolovat.

Přeji všem čtenářům lepší start do nového dne než jsem já připravila sama sobě.

A pro lepší náladu pro Vás něco máme – věnujte pozornost straně 76 vlevo dole.

Iva

VČERA
RECITOVALI ...

Šárka Knížková

Klára Božonová

Felicitá Prokešová

Daniel Bleha

VÝPRAVA ZA RECITÁTORY II. KATEGORIE

Skupina se sešla již na osmou hodinu ránní, aby si všichni vystupující vyzkoušeli prostor a aby se připravili na svůj výkon. Problémem ale bylo, že u snídaně chyběly rohlíky. Pekárna se nejspíš opozdila (že by i k nim zavítal v noci drak?). A tak všichni recitátoři (samozřejmě nejen z II. kategorie) a jejich pedagogické doprovody přicházeli na první část dopoledního bloku značně hladoví. Jak ale těsně před začátkem první části padlo: „Hladový herec, dobrý herec.“

Lektorky pro II. kategorii vytvořily velmi uvolněnou a pohodovou atmosféru jednoduchým způsobem. Ještě před prvním vystupujícím se všichni přednášející první části roztancovali na jevišti, ukázali se lidem, na koho se můžou v příštích minutách těšit. Pak už se nám představil první přednášející a přehlídka II. kategorie se v plném proudu rozjela. Příjemné bylo, že se recitátoři (v daných částech dopoledne) nejen tancem představili, ale i rozloučili. A to nebylo vše. Na jevišti si předávali jakousi štafetu. Pokaždé přišel následující recitátor, pozdravil se přátelsky s již dorecitovaným přednášečem, který po předání pomyslné štafety opustil místo jeviště. Bloky II. kategorie byly tak velmi spojené a ucelené.

Tím, že recitátoři v první části byli hladoví (po skončení této části už rohlíky konečně přivezli a všichni se hojně najedli), zajímavé dopoledne neskončilo. Jedno blíže nespecifikovatelné malé dítě nám chvíli žvatlalo blíže nespecifikovatelné zvukové podkreslení přednesu, traktorová autoškola potřebovala projet ulicí, ve které byla zaparkována „naše“ auta, a tak majitelé Volkswagenu a Fordu byli požádáni o přeparkování a o dovršení zpestření výstupů II. kategorie jsem se postaral já sám, když mi před posledním přednášečem spadl hrnek s kafem na zem. Naštěstí prázdný, ale pocit všech hlav vyčítavě otočených směrem ke mně mi zůstane velmi dlouho v paměti...

Po obědě jsme se setkali na besedě lektorského sboru s recitátory. Jako hlavní myšlenku pronesly všechny tři besedující skupiny, a to, je-li nutné, aby mnoho recitátorů II. kategorie mělo často delší texty, než recitátoři kategorií vyšších. Více ale už v myšlenkách různých dvojic besedujících s recitátory a jejich doprovody.

Jiřina Lhotská, Vlasta Gregorová

Texty II. kategorie byly často delší, než texty starších dětí. Určitě nejde o množství zapamatovaného textu, ale jde o význam, sdělení.

Je důležité, abys věděla, kým jsi jako vypravěč. Nejde o to, abys věděla, že jsi Františka Nováková z Chomutova, ale prostě holka, která nám ho třeba opravdu hodně chce říct.

Jsi moc šikovná a dokážeš sdělit vztah mezi postavami. Pozor ale na přílišné rozsekávání textu. Je rozdíl v interpunkci mezi psanou a mluvenou větou.

Ivana Němečková, Radek Marušák

Líbilo se mi, že sis vybral takto poetický text. Moc jich v kategorii nebylo.

Krásně jsi pracoval s pauzou. Ticho také mluví. Není vůbec na škodu, když se chvíli mlčí.

Krásně mluvíš. Jen pozor, aby se ti z toho nestala tzv. hyperkorektní mluva.

Eliška Vobrubová, Nina Martínková

Důležitá část přednesu je kostým. Měl by podporovat text.

Nemusíte slova zvenku malovat („Céééý svět“), ale zkuste si pod tím něco určitého představit.

Víš jak celý celý obrázek vytvořený z kamínků vypadá a dokážeš plně vnímat i ty samotné kamínky.

„...aby chodil **do** první třídy.“ Přízvuk na předložku...podle toho vzoru „**do...do** háje!“

Druhá kategorie završila všechny dny s dětskou recitací na letošní Dětské scéně. Tak už jen můžeme doufat, zda se s některými z recitátorů setkáme i příští rok. Držíme palce!

Jonáš

SEDLI JSME SI S...

LEKTORKAMI II. KATEGORIE

Píšeme sice sedli jsme si, ale náš rozhovor vznikl cestou z Lesnické školy do Národního domu a byla to velmi příjemná cesta. Hlavními aktérkami mého rozhovoru jsou nyní **Barbora Jurinová** a **Klára Malá**, které již mají za sebou všechny dílny s recitátory, a mají tedy volno.

Jakou máte zkušenost s recitací, popř. s vedením dílen pro recitátory?

Bára: Tak já jsem recitovala jako dítě, dokonce si stále pamatuji básničku, kterou jsem recitovala v pěti letech na nějakém sjezdu strany a měla jsem červenou sukničku a bílou blůzku. Pak jsem se také několikrát zúčastnila Hvězdoslavova Kubína, což je nejvyšší možná přehlídka recitace na Slovensku. A nyní učím dramatický kroužek, kde zároveň vyučuji přednes a moji žáci už také vyhráli nějaké to první místo, takže zkušenosti s přednesem docela mám.

Klára: No. Já, jak poslouchám Báru, mám velmi mizivou zkušenost s přednesem. Snad jako malá jsem něco přednášela, ale pak už jsem se tím vůbec nezabývala, nikdo mě k přednesu nevedl. Ani já sama jsem nikoho nepřipravovala. Vlastně další zkušenosti z přednesem jsou moje příjimačky na DAMU.

Obě tedy studujete dramatickou výchovu na DAMU?

Ano, první ročník kombinovaného studia. Naše spolužačky z ročníku jsou lektorky dílny recitátorů III. kategorie Iva a Jana.

Jak probíhala vaše domluva a příprava dílen?

Na Skypu. Protože od sebe bydlíme opravdu daleko (*Bára je Slovenka, Klára Češka*), tak jsme se potřebovali nějak dohodnout. První komunikace probíhala ve škole, poté jsem si skypovaly a psaly si maily. A to jsme si tak nějak rozdělily dílny, které budeme mít na starosti a přibližně jsme si to tedy připravily. Ale pak se nám to stejně určitým způsobem změnilo, protože k nám přišly děti úplně jiné, než jsme čekaly, a navíc jsme vymyslely koncepci samotného výstupu recitátorů, tedy rámce jejich vystupů, aby to pro ně bylo hravé a trochu uvolňující, a aby nebyly moc vystresované. Takže jsme si musely trochu předělat náš plán dílen s dětmi.

Nakolik jste měly vaše předpřipravené dílny hotové?

Bára: Asi tak jen rámcovou kostru... alespoň z mojí strany.

Klára: No, já jsem měla moji dílnu vlastně hotovou, ale pak jsem ji stejně musela úplně předělat.

Určily jste si před dílnou nějaký cíl, ke kterému jste chtěly dojít?

Náš cíl se vlastně odvíjel od toho, co nám řekl Jakub Hulák. Dílny jsou pro děti, které tady už nesoutěží, měla by se odbourávat rivalita mezi nimi a měly by pochopit, že tu jsou za odměnu. Takže by si to v Trutnově měly užít a s někým se třeba skamarádit. S tímto vědomím jsme upravily naše plány na nějaké ty společné úkony, protože mnozí z nich jsou individualisté, kteří neumějí moc fungovat ve skupině, a tak jsme chtěly všechny zapojit, aby zjistili, že ostatní také vytváří podobná vystoupení, takže jsou vlastně na stejné lodi.

A myslíte si, že jste s dětmi k těmto cílům došly?

Myslíme si, že jo. Už jen díky pozitivním ohlasům přímo od recitátorů naší skupiny. A pak také z jedné situace, která nastala na dílně. Katka si rozbila při jedné hře koleno. A krásné bylo, že všechny holky se hned k ní rozeběhly a staraly se o ni, jestli je všechno v pořádku...

Změnily byste něco vzhledem k vaší dílně, kdybyste mohly?

Klára: Já bych se určitě na Dětskou scénu lépe vyspala, protože to bylo už v pátek poznat, že jsem unavená, a pak sobota také vypadala trochu jinak...

Bára: ... (mlčí, do diktafonu kývá hlavou ne, nic by nezměnila)

Co si myslíte, že dává umění přednesové recitátorům do života?

Myslíme si, že se všechna pozitiva přednesu již objevila v minulých rozhovorech s našimi kolegy. Jde o osobní rozvoj, umění sebekritiky, všechno opravdu už bylo shrnuto...

Přímo vaše skupina II. kategorie spěje ke všem těmto pozitivům?

Myslíme si, že jsou všichni recitátoři silnými osobnostmi. To je určitě výborný základ. Vlastně už jde jen o vedení samotného recitátora a dobrý výběr textu.

Kdybyste byly drak, jaký drak byste byly?

Klára: My jsme to řešily při obědě, takže už to máme připravené. Já bych byla drak, který žije v horách a nejspíš bych hlídala nějaký průchod do země, abych nepouštěla lidi, kteří tam nepatří – například loupežníky. Nebo jiná divná individua. Takže bych takto chránila onu zemi. Také bych byla drak, který se na zimu stěhuje do teplých krajů s celou rodinou.

Bára: No, a já bych byla drak, který by nechrlil z nozder oheň, páru, síru ani nic podobného. Já bych chrlila nanukovou vůni, která by byla fialová.

Jonáš: Jakože - barvou fialová?

Bára: Ano, fialová, hustá nanuková vůně.

Klára: A jaká příchut?

Bára: Nanuková...

Jonáš: Nanuk má hodně příchutí...

Bára: Tak to už by si musel každý vyčuchat svým nosem.

Jonáš: A byla by studená, když by byla nanuková?

Bára: Ježda, to už jsou blbé otázky...

Tím jsme spolu s Klárou vyvedli z míry Báru, která měla původně výborně připravenou odpověď. Tady vidíte názorný příklad toho, co udělá s člověkem moc otázek najednou...

Jonáš

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

ZUZANA JIRSOVÁ

Cestovat až do Trutnova? Tak jedine na Dětskou scénu.

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

JIŘÍ POKORNÝ

Rozzpál mi čtyřlístky a ještě mne fotí. Až se pustím, seknu ho neurotoxínem.

ZASLECHLI JSME...

O II. KATEGORII

Po první části vystoupení

Napadá mě, že jsou děti šikovné, mají hezké texty a zatím jsme neslyšeli žádný text, který by nepatřil k tomuhle věku dětí. Moc se mi líbilo **Ušaté kůzlátko (Jan Šeda)**, **Kouzelný svět Gabriely (Karla Tomanová)** a **Ještěrka (Lara Příbylová)** – to jsou texty, které jsem zatím nikdy neslyšela.

Po druhé části vystoupení

Zdalo se mi, že v téhle části měly na tak malé děti hrozně dlouhé texty. Ta první část se mi líbila víc – byly tam zajímavější texty.

Po třetí části vystoupení

Vtipný byl **Krocán (Barbora Svobodová)**. V téhle části byly dva texty, které jsem ještě neznala. Celkově se to pro mě lámalo na dvě půlky – děti, které byly přirozené a stálo za to je poslouchat – a děti, na nichž bylo znát, že mají každé slovo v textu vyčárkované a k tomu přidán gesta zvenku.

OD RECITÁTORŮ II. KATEGORIE

Káfo, jak se ti dneska přednášelo?

Úplně suprově! Seděl mi prostor a lidi a všechno.

Jak se ti přednášelo, Laro?

Hodně dobře. Měla jsem trochu trému.

A proč sis vybrala zrovna Macourka a Ještěrku?

To mi vybral táta a paní učitelka, protože máme ještěrky doma a je to mé nejoblíbenější zvíře. Macourka jsem vybrala, protože je to můj oblíbený spisovatel a taky – já mám špatný plíce a blbě se mi dechá a Miloš Macourek píše básničky, které jsou vlastně jedna dlouhá věta a tam je jednou, jestli se dechá nahlas, nebo potichu.

Jak se tobě dneska tady přednášelo, Felicito?

Mně se přednášelo velice dobře – hezké prostředí, takže vůbec nic, co by mi vadilo.

A jak sis vybrala text?

Mně vždycky maminka vybírá text. Maminka, protože tady taky hodně vyhrávala, tak dostávala dárek za to, že vyhrála, a ty knížky maminka má doma a vždycky mi z toho vybere nějaké básničku, která je docela neznámá. Tento rok teda mi porotci říkali, že je docela zastaralá, ale já si pořád držím to svoje a stejně se mi líbí.

Jak se ti dneska, Jirko, přednášelo?

Mně se přednášelo celkem dobře, ale já jsem viděl v jednom časopisu takový vtip, a já jsem musel přednášet trochu vážněji, abych si na ten vtip nevzpomněl a nerozesmál se.

Tak nám ten vtip řekni.

Blažková – smažka.

A proč sis zrovna vybral Želvu?

Protože je to sranda a je to hezký. Je to taková básnička hezká, není to žádný vážný to, prostě není to na hlavu.

Míšo, jak se ti přednášelo?

Výborně.

A proč sis vybrala tenhle svůj text?

Mně se tam moc líbilo, že se musím hodně naučit to „l“ a „r“.

Karolínó, jak se ti dneska přednášelo?

Dobře. Trému jsem měla, ale šlo to.

A proč sis vybrala tenhle text?

Byl legrační. Vybírala jsem s mezi dvěma texty a tenhle se mi líbil víc.

zaznamenal Jonáš

NA NÁVŠTĚVĚ...

U SEMINÁŘE DĚTÍ VEDENÉHO ANIČKOU A MÍŠOU

Ráno o půl deváté ve vstupní hale základní školy ve Školní ulici podupávalo pět lektorek a šest dětí a všichni společně netrpělivě očekávali příchod dalších souborů. Ty se vinou zpožděných rohlíků dostavily o něco později, ale pak už vše šlapalo bez dalších zádrhelů.

Anička a Míša se své skupince 11 dětí ze souborů Traple, Lety do oblak, Temperky a Budíci představily, a tím začalo dopoledne plné her, draků a energie. Psaní jména nosem na strop místnosti bylo vystřídáno gestem a jménem poslepu, opakováním všech jmen s otevřenýma očima, rychle, všemi najednou, upírem, míčkem energie, zvětšováním a zmenšováním pohybu, chůzí v náladách, gesty, slovy, pohybem... Hra střídala hru a všichni se postupně dostávali do tvůrčí nálady, v níž nebylo problémem tančit jako drak, plivat oheň nebo řvát.

Po přestávce se seznámili s pověstí o trutnovském draku a vzájemně si ji vypravovali pantomimicky, zpěvem, cizí řečí. Na jejím základě pak vytvářeli vlastní verze o tom, jak se do Trutnova drak dostal. Pak ulehli a z jejich těl se zrodil jeden velký drak, který se probudil, zařval, vydal do světa, uviděl dračici a zase ji ztratil, tančil na diskotéce a jel motorkou, lovil a řval, aby nakonec unaveně ulehl k spánku...

A nakonec přišla poezie. Ze dvou slov postupným doplňováním vznikaly básně o dracích a jejich světě. Sami můžete ochutnat několik z nich v rubrice Napsali nám.

Dílna pro děti byla příjemným setkáním a společnou hrou všech účastníků. Poznávacím znamením dětí ze souborů byla ochota a chuť si hrát, a taky schopnost z malého podnětu vykresat velkou energii. Dílnu si společně užívaly a bylo vidět, že jsou tady, v Trutnově, všichni rádi. Oceňovali možnost seznámit se, být spolu, poznat členy jiných souborů. Někteří už měli za sebou svá představení, a tak mi o pauzách vyprávěli o dojmech z nich, o tom, jak se jim hrálo odpoledne mnohem lépe než ráno a jak byli nervózní. Jiní teprve špicovali uši a lapali po zkušenostech, protože jejich den D, den vystoupení je teprve před nimi. A Míša s Aničkou, které se ráno trochu bály, byly nakonec moc spokojené a veselé. Dílna totiž opravdu stála za to!

Petra

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

BARBORA JURINOVÁ

Len tak sedím a čakám, či mi niekto dá krídla a vzlietnem hore k nebesám.

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

HANA GALETKOVÁ

Cože, můj scénář berete, pouze když vysvětlím to spadlé hledí?

SEDLI JSME SI S...

LEKTORKAMI DÍLEN PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

Magdalenou Hnilíčkovou (MH), Anežkou Celnarovou (AC), Veronikou Valovou (VV), Annou Klimešovou (AK) a Michaelou Šebestovou (MŠ)

Sedly jsme si na rozpálené schody ZUŠ a ZŠ na Školní ulici, bezprostředně po skončení nedělních dílen pro děti ze souborů. Dvě bicyklistky z Trutnova, okatá a starostlivá Karlovačka a dvě rázné absolventky z Oder. Poznáte sami, odkud která z nich přijela? A které dvě z nich dílnu vedou společně?

Jak jste se k vedení dílen na Dětské scéně dostaly?

MH: Mně volal zoufalý Jakub Hulák, že se letos rozhodli oslovit studentky středních pedagogických škol a že si vzpomněl na mne. Zná mě ze seminářů a přehlídek.

MŠ: Nám psala Dominika Špalková, jestli bychom tady nechtěly vést dílnu, s tím, že sice střední pedagogickou nemáme, ale chodíme sem do zušky a předchozí roky jsme tady pomáhaly, takže víme, jak to chodí...

AC: Dostaly jsme se k tomu přes Janu Mrlínovou, naši paní učitelku, která nás měla na dramatickou výchovu celé tři roky. Nejdrív tu nabídku dostala ona, ale říkala, že do Trutnova si jezdí odpočinout, že by radši chodila na představení a semináře – a tak to dala nám. Říkala, že nám věří a že to zvládneme.

Jak probíhala příprava dílen?

AK: Jakub stanovil téma a taky nám napsal, co by to tak zhruba mělo zahrnovat. A my jsme si vybraly téma trutnovského draka, protože je nám to blízké – jsme odsud – tak jsme s tím pracovaly.

MH: Hned když jsem se rozhodla, že to vezmu, tak jsem si stanovila téma fantastické literatury, protože to je věc, která mne baví, a chtěla jsem tu dílnu dělat o něčem, co mne zajímá, abych vůbec byla schopná dětem něco dát, uchvátit je přes vlastní zájem o něco. To bylo ještě předtím, než Jakub přišel s tématem draka. Ale drak se mi samozřejmě ve fantastické literatuře několikrát objevil.

VV: Asi dva týdny jsem uvažovala nad materiály ze seminářů, které mám nasbírané doma, a snažila jsem se dát to nějak dohromady, přizpůsobit to celé věkové skupině – což bylo hrozně těžké. A měla jsem z toho strašný strach, ale dneska to ze mne spadlo.

AC: Původně jsme měly dílnu dělat společně, ale pak jsme se dozvěděly, že máme dělat každá svoji dílnu. Já jsem se zaměřila na draka, dělám něco jako fantasy pohádku, provádím děti příběhem – jsou v nebezpečí, zachrání je drak...

VV: Víceméně jsme to řešily a konzultovaly spolu s Anežkou. Já mám dílnu rozdělenou na dvě poloviny: v té první se hodně zaměřuju na pohyb a výraz, v té druhé pracuju taky s příběhem, ale nerada bych ho prozradila...

Co od takové práce čekáte? Stanovily jste si něco jako cíl, k čemu to má být?

MŠ: Pro mne je největší motivací to, aby to děti bavilo – spíš než že bych je chtěla nějak vzdělávat, na to tady není čas a prostor. Jde o to, aby se tu nenudily a zároveň si zkusily věci, které normálně nedělají v dramatických, kam chodí.

MH: To bych taky podepsala. Dotkneme se takových věcí jako hrdinství, hrdina v sobě – i tím se zabýváme. Dotýkáme se i jednotlivých fantastických příběhů, takže děti si odnesou i nějaké poznatky, ale primární cíl je odreagování.

VV: Já jsem si dala jako hlavní cíl rozvinout je v pohybové složce; pohyb a výraz a něco, co normálně nezažijí. Což se mi myslím povedlo. V některých představeních totiž hodně převládá verbální část, a přitom děcka jsou strašně šikovné na pohyb, takže mi přijde škoda to nevyužít. Jsou fakt výborní, je to krásné je pozorovat.

AC: Já jsem se vyloženě nezaměřila na konkrétní složku, mám tam od každé z dramatických dovedností něco – trochu mluvní výchovy, trochu pohybové. Aby to nebyla samoučelná cvičení. A myslím, že když jsou to cvičení dramatické výchovy, tak to člověka vždycky nějak rozvíjí. A na druhou stranu – pak mám v dílně takové ty „odreagovačky“, kdy se děcka trochu vybijou... třeba přetahování lanem. Měly by si taky odpočínout od všech povinností, co tady mají.

Co myslíte, že ta práce dá vám osobně? Můžete to po prvním dni odhadnout?

MŠ: Je to pro nás možná větší zkušenost než pro děti...

VV: Dalo mi to velkou zkušenost, už jenom ta příprava a všechno s tím spojené. Je to příjemné, asi jsem se v takové práci našla. Dnes a vůbec v poslední době jsem si uvědomila, že je to fakt asi to, co chci s dětmi dělat.

AC: U mě je to podobné – je to práce, které se snažím věnovat. Proto jsme šly na pajdák. Z toho jsme maturovaly a měly praxi a tím se snažíme žít, prací s dětmi. Takže tady je to ideální strávení pomaturitního volna.

Jak se cítíte v roli lektorek?

AK: My s Míšou se snažíme nevstupovat autoritativně, hodně věcí děláme s nimi. Protože od některých nemáme takový věkový odstup, jsou třeba jen o tři roky mladší. Do všech cvičení jsme šly s nimi, abychom byli na jedné lodi, aby viděli, že do toho jdeme naplno, a tak se sami nemusí stydět.

MH: Mně je vůbec pedagogická role nepříjemná a doufám, že se tím nebudu muset živit. I tak je to ale pro mě obrovská zkušenost – na rozdíl od pedagogických praxí ve škole, kde jsem děti vedla mnohem kratší dobu. Největší rozdíl je v tom, že tady jsou děti přímo „od fochu“, jsou to divadelníci a mnohem víc jsou napojení na ten druh práce, kterou dělám.

VV: Já jsem to brala kamarádsky a zároveň trochu s nadhledem té starší, autority. Snažila jsem se být přátelská, aby jim se mnou bylo dobře, a zároveň aby si nedělaly, co chtějí. Cítila jsem se pohodově, byla jsem sama sebou. Užila jsem si to.

AC: Děti byly ze začátku takové rozespalé, otrávené – bylo devět ráno, to chápu. Ale pak to vzaly a dobře se rozjely.

Jaké jsou po dnešku vaše první dojmy?

AK: Překvapil mne čas - ubíhalo to docela pomalu. Náplň nám téměř nestačila. Bylo to jen tak tak. Na zítřek budeme muset ještě něco domyslet.

MŠ: Psali jsme básně...nejdřív na téma drak, pak jsme ten proces psaní zopakovali s tématem dětská scéna. Doufám, že to děti bavilo. Pro mě je hodně těžké vymyslet program pro věkové rozmezí sedm až patnáct let, aby se zapojili všichni, abych je nepřeceňovala ani nepodceňovala, aby je to všechny bavilo, aby se někteří nenudili a zase pro některé aby to nebylo moc velké sousto. Tak v tom je taky ta velká zkušenost.

MH: Taky mne překvapily věkové rozdíly a pak se musím připravit i na ty počtové rozdíly. Dnes bylo deset dětí a zítra třeba dvacet.

MŠ: Máme jeden stejný program a musíme to vymyslet a přizpůsobit tak, aby to sedělo všem. To je určitě dobrá zkušenost i pro plánování.

MH: Dneska jsem v průběhu taky řešila ztracený mobil.

AK: My jsme tam zase měly nějaké stýskání, občasné pláče...

VV: Já jsem nadšená, děti byly výborné, strašně mi pomáhaly.

AC: Zarazil mě věk dětí – byly starší, než jsem čekala, ale byla jsem připravená. Je těžké zavděčit se všem. Snad to zítra bude lepší.

Budete tedy podobu dílen nějak upravovat?

AK: Po dnešku ji chceme trochu upravit, časově doladit, ale nebude to radikální odklon od tématu (zabýváme se legendou a významem legendy v minulosti a teď).

MH: Člověk po prvním dni vidí, co funguje a nefunguje, tak se podle toho zařídím. Chci si pohlídat třeba takové věci jako větší důraz na motivaci (kde mi to nefungovalo) a temporytmus lekce.

AC: Budu se snažit vymyslet nějaká cvičení a hry i pro starší věk, abych to měla namíchané, abych nebyla zaměřená jen na mladší. Ještě na tom dnes budu dělat, aby mě to zítra nepřekvapilo.

VV: Já jsem s věkem neměla problém, každý se tam nějakým způsobem našel. Překvapilo mě, že věci, které jsem měla v záloze, jakoby bokem, děti bavily nejvíc. Tak to asi zakomponuju do té hlavní lekce.

Zaskočilo vás něco?

MŠ: Já jsem se snažila počítat se vším, když jsem tam šla, takže asi nic.

MH: Mne taky nic. Člověk asi radši myslí na to nejhorší.

AŠ: Byla by dobrá reflexe od dětí...

A dělaly jste ji?

AŠ: My jsme dělaly takovou pocitovou. Na začátku dílny jsme dělaly to, že hlava je hrot tužky a děti tou tužkou píšou svoje jméno na strop, pohybují se v prostoru a nesmí se srazit. Na konci jsme pak dělaly totéž, ale s tím, že nahoře na stropě můžou zanechat nějaký svůj pocit z dílny, který se nikdo jiný nedozví.

MH: Asi bych se k reflexi nechtěla dostávat v rámci lekce jako takové, ale spíš bych se s nimi chtěla potkat někde mimo a zeptat se.

Na co se tedy těšíte a co si chcete užít - kromě vedení dílen?

AK: Já jsem se těšila na dílny.

MŠ: Já se těším, až budu mít v pondělí za sebou čtvrtletku z matiky, odevzdanou seminárku z češtiny, zkoušení z francouzštiny a z češtiny. Pak už si to budu užívat.

MH: Já se nejvíc těším na představení.

Za rozhovor děkuje Eva Brhelová

PŘEDSTAVUJÍ SE ...

KLÁRA MALÁ

Příště bych mohla dělat průvodkyni skupině tanečnicků při jejich turné po Maďarsku.

SOUTĚŽILI S NÁMI...

Redakce velice děkuje všem soutěžícím, kteří se zapojili do naší soutěže v čísle 1.

Dlažbu s letopočtem 1895 opravdu najdete u vchodu do staré lesnické školy.

Správně odpověděly: recitátorky Kateřina Janoušková a Šárka Knížková.

Obě zmíněné získávají možnost exkurze v redakci našeho Deníku s pozváním na čaj, zvaný Životabudič.

Agentura Drak vyhodnotila anketní šetření týkající se pokračování příběhu Blažkové a čerstvě vylihnutého draka. Celkem odpovědělo 42 dospělých respondentů. 20 z nich navrhovalo, aby Blažková čerstvě narozeného upekla a 22 respondentů draka upéct nechce. Definitivně rozhodly oslovené děti – 12 jich odpovědělo, že Blažková dráčka upéct NESMÍ. Tím je problém vyřešen a víme, jakým směrem se bude příběh ubírat. Možná se ale najde i řešení pro ty otrlejší... kdo ví?

Petra a Iva

VČERA JSME SI VŠIMLI...

dvoujho soustředění

VČERA JSME SI VŠIMLI...

Dvou mladých muzikantů, hrajících za peníze na náměstí. Redakce vypátrala šokující pozadí této aktivity: Mladí umělci vydělávají na oběd své pedagožce! Jejich cílem je zavděčit se jí za to, že je dostala až na Dětskou scénu do Trutnova. Už vydělali 40 korun, ale stále je to málo!!

Ráno nedodali pekaři housky do školních jídelen, a tak recitátoři recitovali z hladu. Stejně tak příchody souborů do dílen se opožďily. Ledaři však led do skla do dodali včas.

Když energie nejmenovaného souboru dorazí až do zvukařské kabiny, tak něco dostane. Když ne, tak dostane.

Představení Barborka a cucavé bonbony vzbouzí v divácích chutě – na bonbon.

Souboru B.U.D.D.E.T.O! chutnal víc oběd než dopolední představení Zlojroje.

Julii chutnají halušky.

Rozdíl mezi výchovou draka a člověka je ten, že drak se spíš poddá, člověk je vzpurný.

Na přehlídkách je nejhezčí to, že to není nějaký turnaj, kde jde o život. Tady jsou všichni moc přátelští, se všema se tady superně vykládá. Je to jako velká rodina.

Petra, Iva a Markéta

NAPSALI NÁM

VZPOMÍNKA NA SOŇU A VLADIMÍRA PAVELKOVY

Letošní školní rok se ostrovským dramaťákům – absolventům – smutně uzavřela jedna velká etapa. Ke kořenům lípy u starého mlýna na chalupě v Dražově, kam tak rádi jezdili zkoušet, uložili zakladatele dramatického oboru v Ostrově Soňu Pavelkovou (na podzim roku 2008) a Vladimíra (v květnu 2009) Pavelku.

Soňu Pavelkovou zná určitě hodně divadelníků, kteří pracují s dětmi. Její nezkrotná energie a hlavně vypracovaný systém dramatické výchovy je vložena do divadelních mezníků dětského divadla (především představení „Střepinky“ a „Píseň o zemi skřivánčí“, dále pak sborník Dramatická výchova a spoluautorství na platných osnovách literárně dramatického oboru ZUŠ).

Málokdo však ví o Vladimíru Pavelkovi. Do dramatického oboru tento herec, ředitel Domu kultury Ostrov a střihač plechů v ostrovské Škodovce (samozřejmě díky normalizaci) nastoupil jako učitel až po roce 1970, ale své ženě Soně stál po boku při pořádání oboru a hlavně při vytváření prvních inscenací souboru MI-NIDIV. V něm se manželé Pavelkovi střídali ve funkcích režisérů a herců. Vladimír např. režíroval Děvčata z Brook Valley – Soňa v této hře hrála, Vladimír pak hrál v úspěšných Výtečnicích, kteří v režii Soni získali cenu Stříbrného větru na Šrámkově Písku v roce 1972. Společně pak režírovali scénickou montáž Sny z pudy, s kterou vyhráli Šrámkův Písek a postoupili na Jiráskův Hronov v roce 1973. V tomto roce jsem do ostrovského dramatického oboru nastoupila právě k Vladimírovi. To on mne vedl při prvních „dramaťáckých“ etudách a cvičeních, při prvním odkrývání podstaty textu a jeho přenosu na diváka. Pamatuji si především na jeho laskavost, nadhled a trpělivost snášet naše „puberťácké“ nálady a nekončící smích při zkouškách. II. cyklus už jsem nastoupila k Soně, protože Vladimíra přeložili do Karlových Varů (Opět další politický krok. Když je v Ostrově takový úžasný dramatický obor, v okresním městě musí být také! Do Karlových Varů měla jít správně Soňa, ale péče o děti byla pro pány úředníky na okresním školském úřadě dostačující argument.). V Karlových Varech pak učil do té doby, než udělal konkurz do Karlínského divadla, a spolu se Soňou se vrátil v roce 1980 do Prahy.

Sonina energie i Vladimírova laskavost zůstávají ukryty v míze stromu...a v nás.

Irena Konýřková, členka souborů Soni a Vladimíra Pavelkových

VČERA JSME SI VŠIMLI...

diskutujících seminaristů

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2009

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K PONDĚLNÍM PŘEDSTAVENÍM

KAJSA NEBOJSA

Přála bych vám vidět domek, v kterém bydlela Kajsa Nebojsa. Byl tak maličký a tak milý, že by člověk skoro uvěřil, že je to domeček z pohádky, kde žijí trpaslíci a skřítkové. Stál v úzké svažující se dlážděné uličce v nejhudší části města. Ulice to byla opravdu chudičká a ostatní domky v ní nebyly o moc větší než Kajsin.

Co to říkám - Kajsin. Samozřejmě v tom domě neměla hlavní slovo Kajsa, ale babička. Babička doma vyráběla bonbony žužu a prodávala je o sobotách na náměstí. Stejně tomu ale budu říkat Kajsin dům. Když šel člověk kolem, často Kajsu viděl, jak sedí na kamenném schůdku do ulice. Měla ty nejhnědší a nejveselejší oči a nejčervenější tváře, jaké kdy nějaké dítě mělo. A vypadala - jak bych to řekla? - vypadala jako šikovná a nebojácná děvče. Ano, nebojácná! Proto jistě také babičku napadlo, že jí bude říkat Kajsa Nebojsa. Babička říkala, že Kajsa prý vypadala nebojácně i jako tříměsíční miminko v košíku, který jednoho dne dostala se vzkazem, zda by se, prosím pěkně, o dítě nepostarala, protože nikdo jiný se o ně postarat nemůže.

Ten jejich domek byl ale příjemný! Do ulice vedla dvě malá okénka a v nich kolemjdoucí často spatřil nosík a dvě veselá hnědá očka. Za domem, chráněná vysokým zeleným prkenným plotem, byla malá zahrádka. Pokud se tomu vůbec mohlo říkat zahrádka, když v ní bylo místo jen na jednu třeseň a několik angreštových keřů. Ovšem měly tam i kousek trávníku, kde babička a Kajsa sedávaly a popíjely káfičko, když se na jaře udělalo teplo a slunečno. Tedy káfičko pila babička. Kajsa si v něm jenom namácela kostky cukru. A pak házela drobký vrabcům, kteří poskakovali po pěšinkách kolem travnatého pruhu, kde rostly sněženky.

Kajse se babiččin domek líbil, i když byl tak malý. Vždycky večer, když si vlezla do postele, kterou byla kuchyňská pohovka, babička stříhala papír na bonbony a Kajsa odříkávala silným a jasným hlasem modlitbu:

*„Už kráčí anděl kolem domečku,
v každé ruce zlatou svíčku,
také však nese velkou knihu,
a teď už spíme - v Ježíšově jménu.“*

Kajsa byla moc spokojená, že kolem jejich domu chodí v noci anděl, jako by ji to uklidňovalo. Jenom si trochu dělala starosti s tím, jak to všechno chudák unese, dvě zlaté svíčky a ještě knihu. Tak ráda by chtěla vidět, jak to dokáže. A jak se dostane přes plot? Kajsa často zabloudila pohledem k okénku do zahrady. Třeba nakonec anděla přece jen uvidí. Až dosud se jí to nepovedlo, zřejmě obchází dům, když Kajsa spí.

V době, kdy se odehrál příběh, který budu vyprávět, nebylo Kajse Nebojse ještě ani sedm let. To, co se stalo, vlastně ani nebylo nijak zvláštní. Babička kulhala proklínala bolavou nohu, nic víc, a takové věci se dějí každý den. Jenže považte, že to bylo jen týden před

Vánoce! Představte si všechny ty bonbony, které se měly prodat na náměstí na vánočním trhu! Kdo je prodá, když babička leží v posteli a při sebemenším pohybu úpí bolestí? Kdo nachystá vánoční šunku, koupí dárky pod stromček a udělá předvánoční úklid?

„Přece já,“ prohlásila Kajsa.

Však jsem vám řekla, že to bylo šikovná a nebojácná děvče.

„Ajajaj, dítě nešťastné, to nemůžeš. Zeptáme se paní Larssonové, jestli bys nemohla být přes Vánoce u ní. Pak zjistíme, jestli bych neměla jít do nemocnice.“

V tu chvíli vypadala Kajsa ještě nebojácněji než jindy. Ona že má být u Larssonů? A babička že bude ležet v nemocnici? Copak babička a Kajsa neoslaví Vánoce spolu jako každý rok? Ano, určitě, oslaví, rozhodla Kajsa. Ani ne sedmiletá, s nejhnědšíma a nejveselejšíma očima na světě.

A hned začala s vánočním úklidem. Nejdřív se babičky zeptala, jak se to dělá. Kajsa měla o velkém úklidu jen nejasnou představu. Člověk obrátí vzhůru nohama celý dům a odstaví nábytek tak, aby bylo v domě co nejnevůlnější. Potom se vrátí všechno na místo a Vánoce můžou začít.

Babička řekla, že to letos nebudou brát tak vážně a vynechají mytí oken. Ale o tom Kajsa nechtěla ani slyšet. Bez čistých záclon by nebyly pořádné Vánoce, a člověk přece nemůže pověsit čisté záclony na špinavá okna. Paní Larssonová také přiložila ruku k dílu. Vydrbala podlahu v kuchyňce a v pokojíku, takže zbývala už jen jedna místnost. Umyla i okna. Všechno ostatní udělala Kajsa. Měli jste ji vidět, jak běhá po domě se šátkem na hlavě a s prachovkou v ruce. Vypadala tak odhodlaně, že to bylo k neuvěření. Pověsila čisté záclony. Do kuchyně

na podlahu položila hadrové koberečky a z nábytku utřela prach. A přitom ještě uvařila babičce káfičko, opekla karbanátky a dala vařit brambory. Sama musela rozdělat oheň v kamnech. Ještě štěstí, že mají tak dobrá kamna. Kajsa do nich nacpala noviny a třísky a na ohýnek silně foukala. Pak neklidně naslouchala, jestli už v kamnech zapraskalo. Ano, zapraskalo. Babička pila kávu a pokyvovala hlavou:

„Dítě, ty jsi moje pozhennání, co bych si bez tebe počala!“

A Kajsa se posadila na kraj postele, na nose rozmazané saze, a než zase odběhla k uklizení, namočila si v babiččině hrnku kostku cukru.

Ale jak to udělat s bonbony? Babička je už připravila a chystala se je prodávat na trhu. Kdo je teď prodá? Samozřejmě Kajsa Nebojsa. Jenže Kajsa přece nemí počítat ani vážit bonbony na té malé váze, jak to dělá babička, když stojí v cukrovinkovém stánku na náměstí. Ale ví, jak vypadá padesátník. Babička se posadila na postel a navázila bonbony do sáčků. Do každého deset deka. Každý sáček bude stát padesátník.

Tři dny před Štědrým dnem začal na náměstí vánoční trh. Toho rána Kajsa vstala brzy a přinesla babičce káfičko do postele.

„Dítě, pozhennání moje,“ řekla babička. „Je tam strašná zima, snad ti neumrzne nos.“

Kajsa se jen zasmála. Už byla nachystaná na svou velkou úžasnou bonbonovou výpravu. A jak byla navlečená! Dvě tlustá trička pod kabátkem, kožešinová čepice stažená přes uši, kolem krku vlnák, červené palčáky a na nohou babiččiny obrovité slaměné návleky na boty, aby jí nezalezlo za nehty. A na ruku si pověsila košík plný sáčků s bonbony.

„Na shledanou, babičko,“ řekla Kajsa Nebojsa a vykročila do zimního temného rána. Na ulici už byla spousta lidí. Bodejť by ne, vždyť začíná vánoční trh!

Byla opravdu zima. Sníh křupal pod nohama, když Kajsa rychlým krokem zamířila na náměstí. Na východě už obloha nádherně zčervenala. Bude hezký den.

Pan Larsson byl tak hodný, že babiččin stánek postavil na obvyklé místo. Kajse stačilo jen vyrovnat na pult všechny sáčky. Ostatní trhovkyně při pohledu na Kajsu údivem otevřely pusy.

„Copak ta Matilda ztratila rozum, že nechá dítě stát na mrazu?“ říkaly.

„Nechá,“ řekla Kajsa Nebojsa.

Od úst jí stoupala pára a hnědé oči svítily nadšením, když vyrovnávala sáčky s bonbony do řady.

„Tohle je nejmenší trhovkyně, jakou jsem kdy viděl,“ prohlásil starosta, když procházel kolem stánků na radnici. A koupil dva sáčky bonbonů a podal Kajse lesklou korunu.

„Kdepak,“ zavrtěla hlavou Kajsa. „Musím dostat dva penízky. Dva padesátníky.“

Starosta se zasmál a vytáhl z kapsy dva padesátníky.

„Tady je más,“ řekl. „Můžeš si nechat i tu korunu, ty malá nebojso.“

Ale Kajsa nechtěla.

„Mám dostat dva padesátníky,“ řekla. „Jeden za každý sáček. Tak mi to řekla babička.“

Ke Kajsinu stánku přišlo hodně zákazníků. Všichni chtěli nakupovat u nejmenší trhovkyně. Však také babiččiny bonbony byly nejlepší ve městě, červenobílé, pěkně pružné a úžasně chutné. Kajsa měla s sebou krabici od doutníků, do které ukládala peníze, a házela tam jednu minci za druhou. Ale jen padesátníky. Nic jiného Kajsa neuznávala.

Ostatní trhovkyně trochu záviděly, když viděly, jak výborně jdou Kajse obchody. I Kajsa byla ráda a celá rozrušená, že ani nevydržela stát na místě. Musí se do toho pustit, vyrobí miliony bonbonů a bude na náměstí prodávat každý den!

Babička ležela v posteli a podržovala, když Kajsa vletla dovnitř a vykopila obsah krabice na příkrývku. A košík byl prázdný, nezbyl ani jediný bonbon.

„Dítě, pozhennání moje,“ řekla babička, jak měla ve zvyku, „co bych si bez tebe počala!“

A pak nastala otázka, co s vánočními dárky. Babička nekupovala nic předem, musela počkat až po vánočním trhu, předtím neměla peníze. Teď však ležela v posteli a nemohla se pohnout. A Kajsa si tolik přála panenku. Ne jen tak leda-jakou, ale nejkrásnější pannu na světě, kterou měli v obchodě u pana Söderlunda*) v Kostelní ulici. Babička a Kajsa se na ni několikrát byly podívat. A babička požádala ve vši tajnosti slečnu Söderlundovou, aby jí panenku schovala, než bude po jarmarku. Panna měla nádherné krajkové šaty, uměla mrkat, a vůbec to byla nejúžasnější panenka na světě.

Snad nepošle babička Kajsu, aby si sama koupila vánoční dárek? Ale ano, jinak se to nedalo provést. Ale jak to navléknout? Babička napsala slečně Söderlundové lístek. Stálo na něm „tajné“, ale to nebylo ani zapotřebí, protože Kajsa stejně neuměla číst. S lístkem v hrsti běžela do Söderlundova obchodu. Slečna lístek dlouho a pečlivě četla. Pak poslala Kajsu do místnosti za obchodem, kde to tak zvláště vonělo. Když tam chvíli seděla, vešla slečna Söderlundová, podala jí balík a řekla:

„Teď běž přímo domů k babičce. A ten balíček neztrať.“

Kdepak, Kajsa ho neztratila. Jenom ho k sobě trochu tiskla. Vždyť doufala, že to bude ta panenka, ale člověk to nikdy neví jistě.

Kajsa také koupila babičce dárek. Pěkné prstové rukavice, které si babička už dlouho přála.

Myslí si snad někdo, že u Kajsy Nebojsy a její babičky toho roku nebyly pořádné Vánoce? V tom případě měl na Štědrý večer jedním z jejich okýnek nakouknout dovnitř. Býval by viděl na oknech čisté záclony, na zemi vyprané koberečky a vánoční stromek, který stál hned vedle babiččiny postele. Kajsa ho sama koupila na trhu a ozdobila ho svíčkami, vlaječkami, jablíčky a bonbony. Také by byl viděl, jak si Kajsa sedla na babiččinu postel, kde na přikrývce ležely dárky, a jak se jí rozzářily oči, když otevřela balíček a spatřila panenku. Možná jí ale zazářily ještě víc, když babička otevřela svůj.

A na velkém kulatém stole hořely svíčky v červeném svícnu a Kajsa tam rozeřádala jídlo, které sama uvařila. I když babička jí samozřejmě radila, jak má postupovat.

A Kajsa zazpívala spoustu koled, babička občas pokývla hlavou a řekla:

„Takové Vánoce, to je požehnání!“

Když si Kajsa konečně večer lehla na pohovku v kuchyni, byla natolik ospalá, že by v tu chvíli usnula. Zamumlala modlitbičku o andělovi, který ochraňuje dům. Rychle se podívala oknem do zahrádky. Venku sněžilo a bylo nádherně bílo.

„No ne, babičko,“ zavolala Kajsa, „víš, že zahrada je plná andělů?“

Babička spala v pokoji, v kterém bylo okno do ulice. Stejně ale pokývla na znamení souhlasu a řekla:

„Tak, tak, zahrada je plná andělů.“

Chvilíčku nato už Kajsa Nebojsa spala.

*) Čti: sédrlunda

Astrid Lindgrenová: Kajsa Nebojsa, překlad Jarka Vrbová, Albatros, 2006

MÍSTO PRO POZNÁMKY SEMINARISTŮ

CANTERVILLSKÉ STRAŠIDLO, HYLO-IDEALISTICKÁ ROMANCE

I

Když pan Hiram B. Otis, americký vyslanec, kupoval zámek Canterville, kde-kdo mu říkal, že dělá velikou hloupost, neboť nebylo nejmenší pochyby, že tam straší. Dokonce sám lord Canterville, který byl až pedantsky čestný, považoval za svou povinnost zmínit se o tom panu Otisovi, když došlo k projednávání podmínek.

„My sami tam bydlíme neradi,“ řekl lord Canterville, „zvláště od toho dne, kdy se moje prateta, vévodkyně vdova z Boltonu, k smrti vyděla - však se z toho už docela nevzpamatovala -, protože se jí, když se oblékala k večeri, položily na ramena dvě kostlivé ruce. A musím vás upozornit, pane Otisi, že toho ducha už vidělo několik dosud žijících členů mé rodiny, stejně jako náš pastor, dvojtychodný pán August Dampier, který je členem Královské koleje v Cambridgi. Po té politováníhodné nehodě, která stihla vévodkyni, u nás nevydrží žádný mladší sloužící a moje chof se často v noci pramálo vyspí, protože z chodby a z knihovny se ozývají tajuplné zvuky.“

„Mylorde,“ odvětil vyslanec, „koupím ten zámek se vším všudy, se zařízením i se strašidlem. Pocházím z moderní země, kde máme všechno, co se dá dostat za peníze; a když je u nás tolik čilých mládenců, kteří proflámují kdekerý kout ve Starém světě a unášejí vám vaše nejlepší herečky a operní primadony, tak počítám, že i kdyby v Evropě bylo něco takového jako strašidlo, že bychom to moc brzy měli doma, někde ve veřejném muzeu nebo jako atrakci na ulici.“

„To strašidlo bohužel opravdu existuje,“ řekl lord Canterville, „i když třeba odolalo nabídkám vašich podnikavých impresáriů. Je známo už tří století, přesně od roku 1584, a objevuje se vždycky před smrtí některého člena naší rodiny.“

„To rodinný lékař taky, což o to, lorde Canterville. Ne, ne, nic takového jako strašidlo se na světě nevyskytuje, pane, a mám za to, že kvůli britské aristokracii přírodní zákony platit nepřestanou.“

„Vy Američané žijete arci přírodním životem,“ odvětil lord Canterville, který poslední poznámku páně Otisovu nepochopil, „a když vám strašidlo v domě nevadí, pak je všechno v pořádku. Ale nezapomeňte, že jsem vás varoval.“

Za několik týdnů potom byla koupě uzavřena a na sklonku sezóny se vyslanec vypravil i s rodinou na zámek Canterville. Paní Otisová, která ještě jako slečna Lukrecie R. Tappanová proslula v New Yorku jako velká krasavice, byla teď velmi sličná žena středního věku s něžnými očima a nádherným profilem. Mnohé americké dámy, jakmile opustí svou vlast, se začnou tvářit jako chronicky churavé, domnívajíce se, že také tak se může projevat evropská zjemnělost, ale paní Otisová do tohoto bludu nikdy neupadla. Měla skvostně pevné zdraví a úžasnou dávku životnosti. Vůbec to v mnohém ohledu byla úplná Angličanka a byla znamenitým příkladem toho, že dnes máme s Amerikou opravdu všechno společné - až na jazyk, samozřejmě. Její nejstarší syn, kterého rodiče v záchvatu patriotismu pokřtili Washington, čehož jakživ nepřestal litovat, byl plavovlasý, docela pohledný mladík a prokázal dokonalou způsobilost pro službu v americké diplomacii, neboť po tři sezóny za sebou udával tón všem polkám v newportském kasinu a dokonce i v Londýně byl znám jako znamenitý tanečník. Měl jen dvě slabosti: gardenie a anglickou šlechtu. Jinak byl nadmíru rozumný. Slečna Virginie E. Otisová byla patnáctiletá dívka, pružná a půvabná jako laňka, a z velikých modrých očí jí hleděla ryzí nebojácnost. Byla to báječná Amazonka; jednou prohnala na svém poníku starého lorda Biltona dvakrát kolem Hyde Parku a zvítězila o půldruhé délky zrovna před sochou Achillovou, což ohromně potěšilo mladého vévodu z Cheshiru, který ji na místě požádal o ruku a musel pak na rozkaz svých poručíků hned té noci odjet v záplavě slz zpátky do Etonu. Po Virginii přišla dvojčata, kterým se běžně říkalo „hvězdy a pruhu.“ protože od věčného bití měli záda samé modřiny a šrámy.

Byli to rozkošní kloučci a kromě ctihodného vyslance jediní opravdoví republikáni v rodině.

Ježto zámek Canterville je sedm mil od Ascotu, nejbližší železniční stanice, telegrafoval pan Otis, aby jim přijela naproti bryčka, a ve výborné náladě se vydali na cestu. Byl líbezný červencový večer a vzduch byl prosycen lahodnou vůní z borového lesa. Co chvíli zaslechli divokého holuba, jak se kochá svým vlastním sladkým hlasem, nebo hluboko v šelestícím kapradí zahlédli lesklou náprsenku bažanta. S buků, které míjeli, na ně pokukovaly veveričky a mlázim a přes kopečky porostlé mechem prchali králíci se zdviženými pírkami. Ale sotva vjeli do cantervillské aleje, nebe se náhle pokrylo mraky, ve vzduchu se zdánlivě rozhostilo podivné ticho, nad hlavami jim mlčky přelétlo veliké hejno havranů, a než dorazili k zámku, spadlo několik těžkých dešťových kapek.

Na schodech je vítala stará žena, úhledně oděná do černých hedvábných šatů s bílým čepečkem a zástěrkou. Byla to paní Umneyová, hospodyně, kterou se paní

PŘÍLOHA DENÍKU DĚTSKÉ SCÉNY 2009

TEXTOVÉ PŘEDLOHY K PONDĚLNÍM PŘEDSTAVENÍM

Otisová na naléhavou žádost lady Cantervillové uvolila nechat v dosavadním postavení. Když vystoupili, paní Umneyová se každému z nich hluboce uklonila a řekla uhlazeně a starosvětsky: „Budtež mi vítáni na zámek Canterville!“ Kráčeli za ní a dvoranou v čistém tudorském slohu prošli do knihovny, dlouhé nízké komnaty, vykládané černým dubem, na jejímž konci bylo veliké okno z barevných skel. Zde bylo prostřeno k čaji, a když odložili pláště, usedli, a zatímco je paní Umneyová obsluhovala, začali se rozhlízet.

Náhle upozorovala paní Otisová na podlaze, zrovna u krbu, temně rudou skvrnu, a nemajíc ani tušení, co by to vlastně mohlo být, řekla paní Umneyové: „Tamhle se myslím něco rozlilo.“

„Ovšem, madam,“ odvětila tichým hlasem stará hospodyně. „Krev se na tom místě rozlila.“

„Ale to je hrozné!“ zvolala paní Otisová. „Mám tuze nerada krvavé skvrny v pokoji. To se musí hned odstranit.“

Stará žena se usmála a odpověděla zase tím tichým, tajuplným hlasem: „To je krev lady Eleonory de Canterville, kterou právě tady zavraždil roku 1575 její vlastní manžel sir Simon de Canterville. Přežil ji o devět let a pak za velmi tajuplných okolností náhle zmizel. Jeho tělo nebylo nikdy nalezeno, ale jeho hříšný duch dosud bloudí zámkem. Tu krvavou skvrnu velice obdivují turisté a vůbec všichni, a odstranit se nedá.“

„To je nesmysl,“ zvolal Washington Otis. „PINKERTONŮV ŠAMPION V ODSTRANOVÁNÍ SKVRN A NEDOSTIŽNÝ ČÍDÍČ TO VYČISTÍ CO NEVIDĚT.“ A než tomu mohla poděšená hospodyně zabránit, padl na kolena a hbitě drhl podlahu jakousi malou tyčinkou, která vypadala jako černé líčidlo. V několika vteřinách nebylo po krvavé skvrně ani stopy.

„Já věděl, že Pinkerton to dokáže,“ zvolal vítězoslavně Washington, ohlížeje se po své rodině, jež se mu obdivovala. Ale jen ta slova vyřkl, už šerou komnatu ozářil příšerný blesk a tak strašlivě zaburácel hrom, že všichni vyskočili a paní Umneyová omdlela.

„Ohavné počasí!“ řekl klidně americký vyslanec zapaluje si dlouhý tlustý doutník. „Mám za to, že ta stará země je už tak přelidněna, že ani slušné počasí se tu už na každého nedostane. Jsem odjakživa toho mínění, že Anglii zbývá jediné emigrace.“

„Milý Hirame,“ zvolala paní Otisová, „co si počneme s ženskou, která omdlává?“

„Strhni jí to z platu jako za rozbité věci,“ odvětil vyslanec, „a ona omdlévat přestane.“ A vskutku, za několik okamžiků přišla paní Umneyová k sobě. Byla však nepochybně nadmíru rozrušena a vážně varovala pana Otise, aby se měl na pozoru, že by dům mohlo postihnout nějaké neštěstí.

„Viděla jsem na vlastní oči takové věci, pane,“ řekla, „že by při nich každému křesťanovi vstávaly vlasy, a často, přecasto si v noci ani nezdrímnu, jaké se tu dějí hrůzy.“ Ale pan Otis a jeho choť vřele ujistili tu poctivou duši, že se strašidel nebojí, a stará hospodyně se odšourala do svého pokoje, když ještě předtím poprosila prozřetelnost o požehnání pro svého nového pána a paní a zajistila si zvýšení platu.

II

Po celou tu noc zuřivě běsnila bouře, ale nepříhodilo se nic, co by stálo za zvláštní zmínku. Když však nazítří ráno sešli Otisovi dolů k snídani, znovu našli na podlaze tu příšernou krvavou skvrnu. „Za to jistě nemůže NEDOSTIŽNÝ ČÍDÍČ,“ řekl Washington, „vyzkoušel jsem ho přece na všem. V tom musí být to strašidlo.“ Vycídl tudíž skvrnu po druhé, ale druhého dne ráno se objevila zase. A byla tam i třetího dne ráno, ačkoli sám pan Otis knihovnu na noc zamkl a klíč si vzal nahoru. Teď už to celou rodinu značně zajímalo; pan Otis se začal obávat, že existenci strašidel popíral příliš dogmaticky, paní Otisová vyslovila úmysl vstoupit do duchozpytné společnosti a Washington se chystal napsat pánům Myersovi a Podmoreovi dlouhý dopis na téma „Jak trvalé jsou krvavé skvrny, souvisí-li se zločinem.“ Příští noci byly pak jednou pro vždy rozptýleny veškeré pochybnosti o objektivní existenci fantasmat.

Den byl teplý a slunečný; a za večerního chladu si celá rodina vyjela na projíždku. Vrátili se domů až v devět hodin a lehce povečeřeli. Rozhovor se ani v nejmenším netočil kolem duchů, takže tu nebyly ani ty nejzákladnější předpoklady pro vnímavé očekávání, jaké tak často předchází zjevení psychických úkazů. Debatovalo se, jak jsem se potom dověděl od pana Otise, pouze o věcech, z jakých se skládá běžný rozhovor kulturních Američanů z lepších vrstev, tak na příklad o tom, jak nesmírně vyniká slečna Fanny Davenportová nad Sárrou Bernhardtovou jako herečkou; jak těžko se dostane mladá kukuřice, pohankový lívanec a polenta i v nejlepších anglických domácnostech; jaký význam má Boston pro rozvoj světové duše; jaké výhody poskytují při cestování vlakem americké

ké šitky na zavazadla; a jak lahodný je newyorský akcent ve srovnání s tím, jak protahovaně mluví Londýňané. Slovo nepadlo o něčem nadpřirozeném, ani se neozvala jakákoli zmínka o Simonu de Canterville. V jedenáct hodin se rodina odebrala na lože a v půl dvanácté byla zhasnuta všechna světla. Po nějakém čase probudil pana Otise podivný hřmot z chodby před jeho pokojem. Znělo to jako řinčení kovu a zdálo se, že se to stále přibližuje. Pan Otis okamžitě vstal, rozskočil zápalku a podíval se, kolik je. Byla přesně jedna hodina. Pan Otis byl naprosto klidný a vyzkoušel si i tep, který nebyl ani trochu horečnatý. Zvláštní hřmot zněl stále a pan Otis v něm zřetelně slyšel i zvuky kroků. Obul si trepky, vytáhl z toaletní skříňky malou podlouhlou fiolu a otevřel dveře. V mdlém měsíčním světle spatřil přímo před sebou starého muže příšerného vzezření: oči mu žhnuly jako rudé uhly; dlouhé šedivé vlasy mu spadaly přes ramena v pocuchaných spleteních; roucho, jehož střih byl starodávny, měl ušpiněné a rozedrané a na zápěstích a kotnících mu visely těžké okovy a zrezivělá pouta.

„Vážený pane,“ řekl pan Otis, „musím vás opravdu důrazně požádat, abyste si naolejoval ty řetězy, a přináším vám k tomu účelu lahvičku TAMMANYHO MAZADLA S VYCHÁZEJÍCÍM SLUNCEM. Tvrdí se, že dokonale účinkuje po jediném použití, a na obalu je o tom řada svědectví od několika nejvýznamnějších domorodých bohoslovců. Nechám vám je tadyhle u svíček pro ložnice, a kdybyste si přál, milerád vám ho opatřím víc.“ S těmi slovy postavil vyslanec Spojených států lahvičku na mramorový stůl, zavřel dveře a uložil se ke spánku.

Cantervillský duch stál chvíli zcela bez hnutí v pochopitelném rozhořčení; pak divoce srazil lahvičku na vyleštěnou podlahu a rozehnal se po chodbě, vyrážaje duté stony a vyzařuje sinavě zelené světlo. Ale právě když dorazil na vrchol hlavního dubového schodiště, rozlétly se jedny dveře, objevily se dvě bílé oděné postavicky a kolem hlavy mu zavisl velíky polštář. Času nebylo zřejmě nazbyt, duch se tedy kvapně uchýlil do čtvrté dimenze prostoru, a to mu umožnilo uniknout; zmizel skrze ostění a dům zcela ztichl.

Když dorazil do malé tajné komůrky v levém křídle, opřel se o měsíční paprsek, aby nabral dech, a pokoušel se ujasnit si své postavení. Ještě nikdy za celou svou skvělou a ničím nerušenou třístaletou životní dráhu, nebyl takhle hrubě uražen. Myslel na vévodkyni vdovu, kterou k smrti vyděsil, když stála před zrcadlem, ověšena krajkami a démanty; na čtyři služičky, které dostaly hysterické křeče, když se na ně jen zašklebil mezi závěsy v jedné z ložnic pro hosty; na pastora, kterému sfoukl svíci, s níž jednou pozdě v noci vycházel z knihovny, a který byl od té doby pod stálým lékařským dohledem sira Williama Gulla jako učiněný mučedník rozrušených nervů; a na starou madame de Tremouillac, jež se jednou časně ráno probudila a spatřila v lenošce u ohně kostlivce, jak čte její deník, a byla pak po šest týdnů upoutána na lože se zánětem mozku, načež, když se uzdravila, se smířila s církví a přerušila styky s tím pověstným skeptikem panem de Voltaire. Vzpomněl si na tu hrůznou noc, kdy bohaprázdny lord Canterville byl nalezen ve své oblékárně skoro udušený, s károvým spodem hluboko v hrdle a pak se těsně před smrtí přiznal, že ošidil u Crockfordů Charlese Jamese Foxe o padesát tisíc liber, a to s pomocí oné karty, a zapřísahal se, že k tomu, aby ji spolkl, ho donutil cantervillský přízrak. Všechny jeho velkolepé činy mu znovu vyvstaly v mysli, od komorníka, který se zastřelil ve špižírně, protože zablýhl, jak na okenní tabulku klepe zelená ruka, až po krásnou lady Stutfieldovou, jež byla nucena neustále nosit na krku černou sametovou stužku, aby zakryla otisky pěti prstů, vypálené jí do bílé pleti, a jež se posléze utopila v rybníčku na konci Královské promenády. Se zanícenou samolibostí pravého umělce probíral v duchu své nejproslulejší kreace a sám pro sebe se nevzdíchnal, když si připomněl, jak naposled vystoupil jako „Rudý Ruben aneb Uškracené batole“, jak debutoval jako „Vyzáblý Vilibald, upír z bexleyských slatin,“ a jaké furore udělal jednoho líbezného červnového večera jenom tím, že na tenisovém hřišti hrál kuželky se svými vlastními kostmi. A po tomhle všem si přijde pár ničemných moderních Američanů a nabídne mu MAZADLO S VYCHÁZEJÍCÍM SLUNCEM a na hlavu mu hází polštáře! To bylo prosté nesnesitelné. Nemluvě o tom, že takhle se nejednalo s žádným duchem v historii. Rozhodl se tudíž, že se pomstí, a až do rozednění setrval v postoji hlubokého zamyšlení.

Oscar Wilde: Cantervillské strašidlo a jiné prózy, přeložil Jiří Zdeněk Novák, Mladá fronta, Praha 1965

Poznámka redakce: Tento text jsme si dovolili přetisknout z podkladů, které soubor Temperka ZUŠ Trinec zaslal jako přílohu k přihlášce. Jedná se o autorský text psaný přímo na míru souboru. Jediné, co nevíme, je, zda tato verze je text původní hry a nebo verze upravená při zkouškách.

Jde o první tři strany šestnáctistránkového scénáře.

ŽIVOT JE SEN - MAGDALENA FRYDRYCHOVÁ

férie inspirována Andersenem

Všichni jsou ve třídě a čekají na hodinu. Každý si něco dělá. Někdo si čte, Vojtěch si kreslí, někdo dojíždá jablko či svačinu, Nick má na uších sluchátka a poslouchá mp3, Rošťák Rošťa neposedí, může často vyhlížet dveřmi na chodbu, zda už nejde učitel, Princezna lakuje Baletce nehty, Dívka si dělá na židli malou rozcvičku, někdo z nudy žvýká. Káčátko se odhodlává, má totiž pod lavicí schovaný veliký kornout s bonbony pro spolužáky, který ji dala máma, aby všem nabídla, má totiž dnes narozeniny. Nakonec přeci jen vytáhne kornout a postupně každému nabízí.

Rošťa	Ty jo, to je kornout!
Káčátko	Mám narozeniny. (nabídne Rosovi, ten jí popřeje, potom nabídne Kajovi)
Kaj	(Kaj se v kornoutu prohrabuje, pak pichlavě) No, já ti přeju, aby tvoje maminka pochopila, že už ti není sedm. Že už nejsi malé děčko.
Gerda	Ty aby sis nerýpnul, Kájo. Všechno nejlepší, Věrko.
Vojáček (slezským přízvukem)	Milá Věrko, tož já bych si dal. (gratuluje jí)
Všecko nejlepší ti přeju. Zůstaň pořád taková fajn holka, taková upřímná, jaká jsi vždycky byla. Abys byla zdravá a hezká. Nějakého kluka abys potkala. A ty přijímačky na tu uměleckou školu abys udělala. Tož taková umělkyně z tebe bude, co?	
Káčátko	Tak díky, Vojto

Nabízí Baletce - Kamile.

Kamilka	Ne, díky. Mám dietu.
Kaj	To je taky dobré. Kamča má dietku.(nabídne Princezně)

Princezna To je jako v první třídě. Měla jsi místo bonbónů přinést něco lepšího. Že jo, lidi?

Káčátko raději schová kornout zpátky pod lavici.

Rošťa	A supl zase nikde.
	Jdu se kouknout.

(Rošťa běží ke dveřím, vstává Nick,sundá si sluchátka)

Rošťa vykoukne ven na chodbu.

Rošťa	Lidi, tak asi na nás zapomněli.
Princezna	Počkáme.
Gerda	Jdu se zeptat.

Všichni protestují („Jo, počkáme. Klídek. Nehroťte to.“ Atd.)

Nick	Já bych počkal.
Rošťa	Nuda.
Kaj	Lepší nuda - nežli pruda.

Všichni dále pokračují ve svých činnostech. Někdo jen sedí a kouká „do blba“. Ozve se zvuk hodin, které hlasitě odměřují čas. Nejdříve pravidelně. Rošťa se snaží usadit na židli, vrtí se, ale vteřina po vteřině mu tluče do hlavy a v časoprostoru třídy se pojednou začíná zastavovat. Čas se zpomaluje, intervaly mezi údery hodinových ručiček se krátí. Najednou se čas zastaví, ozve se zvuk prasklé žárovky (jako struna, která se napíná tak, až praskne). Ve třídě se najednou změni světlo. Všichni - kromě Rosti - v té chvíli znehybní,otočí se na židli) Rošťův sen.

Rošťa	Nudaaaa!
-------	----------

Ozve se hudba. Prodigy. Rošťa se chová jako spuštěný z řetězu. Běhá a skáče jako zběsilý kůň. Východisko: rudě červená barva. Energická. Nejlepší by bylo, kdyby se ve třídě najednou zničehonic objevila trampolína, na které by skákal. Do toho nařiká.

Rošťa	Nuda ve škole. Nuda v jídelně. Nuda doma. Nuda u televi-ze. Nuda ráno. Nuda večer. Nuda v zimě. Hypernuda...
-------	--

Zastaví se. Agresivní hudba utichá.

Maminka Rosti	(hraje jedna z holek)	Já na tebe křičím a ty neslyšíš.
---------------	-----------------------	----------------------------------

Rošťa	Co je, mami?
Maminka Rosti	Ty jsi nemožný, Rostíku. Ty normálně blbneš. Pojď se radši dívat na televizi a nejančí, nebo nám strop spadne.

Rošťa	Máma to nechápe. Asi se nikdy nenudila. Jenomže ve mně je všeho strašně moc, mami! Slyšíš? To nejde usedět ani uležet. Někdy se mi zdá takový sen. Jsem v mámině břiše, ještě nenarozený. (Hudba jako pod hladinou moře. Rošťa předvádí nějakou rybu.) Jsem ryba, která plave v břiše. Nemá tam moc místa a tak se nudí. Plave dokolečka, protože břicho je malé. A ta ryba to jsem já a chtěl bych do moře. Představuju si, že moře je veliké a nikdy tam není nuda. Vypluješ z břicha a skočíš do moře nebo do oceánu. Potkáváš jiné ryby, zkoumáš dno a máš tam strašně moc místa. Ale já tam nemůžu, protože jsem zavřený v tom břiše a jenom narážím do své mámy. (přichází maminka, akce) A když mě někdy máma hladí, tak to jsou chvilky, kdy mi ani ta nuda nevádí.
-------	---

Změní se světlo a všichni se rozpohybují. Káčátko jde k oknu, podívat se ven, otevře je, Vojtěch vezme z batohu balíček - dárek a chystá se, že využije chvilky a věnuje ho Věře. Vstane z lavice, pak se zastaví a zase si sedne, dárek schová. Nemá odvahu. Gerda má taky dárek pro Věru. Nezávisle na Vojtěchovi, přijde k Věře a věnuje jí knížku.

Gerda	Málem bych zapomněla. Něco pro tebe mám.
Káčátko	Jé, děkuju.
Gerda	Když se budeš doma nudit, můžeš si číst.

Káčátko bere knihu a jde do lavice. Listuje si v knize. Gerda zůstává stát u okna.

Kaj	Zavři to okno! Gerdo! Fouká sem.
Gerda	Se nerozčiluj, jo?
Kaj	Kdo se rozčiluje?
Gerda	Hele, klídek. Zavřu to, stačí říct.
Kaj	Ty se chováš, že seš pupek světa nebo co.
Princezna	Hlavně tady hulákejte. Půjde kolem řída a máme po srandě.
Gerda	(Kajovi) Ses změnil, Kájo. Normálně ses změnil.
Kaj	Starej se sama o sebe, jo?
Gerda	To víš, že budu. O tebe už se starat nehodlám.
Kaj	To bude fakt nejlepší, co můžeš udělat.
Princezna	Buďte zticha!
Kaj	Sama buď zticha!

Gerda okno zavře, ve chvíli, kdy projede prstem po okenním skle, ozve se zvuk me-luzíny, či silného větru. Žárovka začne blikat, jako by nastala nějaká elektrická porucha, bliká a pak zhasne. Chvilí tma, najednou se rozsvítí, ale opět nějaké jiné nebo magické světlo. Ostatní se otočí na židli. Gerdin sen.

MÍSTO PRO POZNÁMKY SEMINARISTŮ

RECENZE LEKTORSKÉHO SBORU NA NEDĚLNÍ PŘEDSTAVENÍ

OSMÝ JOHN A KRVAVÝ KOLENO

Lákavá předloha Pavla Šruta v sobě skrývá pro toho, kdo ji chce zpracovat na divadle, nejednu záležitost. Bechyňský soubor hraje tuto absurdní anekdotu o třeskutě „neposlušném“ Johnovi jako morytát. Úvodní písní však avizuje nejen to, o čem příběh bude a jak tragicky skončí, ale také - ve výrazné nadsázce, podpořené mj. „návodnými“ gesty a záměrně falešným zpěvem, - jaké poučení si z něho máme vzít.

Soubor pod vedením zkušeného vedoucího Františka Oplatka stylizuje Johnův příběh jako grotesku, která jde velmi dobře dohromady se Šrutovou poetikou. Vyžaduje to ovšem výraznou stylizaci ve vytváření postav a situací, přesné fázování jednotlivých akcí a výrazný rytmus, resp. temporytmus. Soubor je na takovou práci připraven, zvládá ji na velmi dobré úrovni a ze hry má zjevné potěšení, které přechází i na diváky.

Dalším šťastným krokem inscenátorů bylo to, že dětská hra na Krvavý koleno, kterou si John se svými sedmi sestrami užívá, tvoří kostru inscenace. Do jejího rámce jsou vsazeny jednotlivé situace Johnova zlobení a jeho katastrofické následky. Některé z těchto epizod jsou řešeny nápaditě (přetékání mléka, dupání na záby), jiné by potřebovaly výrazněji rozehrát (plašení ptáků) nebo řešit invenčněji (počítání zubů).

Všichni členové lektorského sboru se shodli na tom, že inscenace *Osmý John a Krvavý koleno* pro ně byla příjemným divadelním zážitkem. Diskutovalo se pouze o drobnostech (využití ponožek jako hlavního prostředku k zobrazení objektů Johnových lumpárem nebo nedůsledné reakce děvčat na Johnovo zlobení v momentech, kdy mu ne zcela logicky ve zlobení „pomáhají“ nebo dokonce radí), které jsou jen pihami na kráse tohoto zdařilého představení.

Jaroslav Provazník

ZLOJROJ

Tvorba inscenace Zlojroj je po soubor i pro vedoucího první divadelní zkušenosti ve smyslu dramatizace literární předlohy i ve smyslu společného bytí na jevišti. Z předlohy bohaté na děj, postavy a témata členové souboru vybrali a poté individuálně zpracovali epizody, které mají ukázat Toniččinu cestu za učněním, její setkání a boj se Zlojrojem.

Na cestě je následována skřítky – vílami - Nac mac Figly, kteří jí chtějí pomoci (ať chce, či nechce).

Pro literární žánr fantasy je příznačná jinakost prostředí i bytostí, které tento svět obývají. Při převádění do divadelní podoby je velice důležité tuto jinakost exponovat a poskytnout divákovi klíč k pochopení chování postav žijících v jiném světě. V případě inscenace Zlojroj to platí nejvíce na skřítky a na samotný Zlojroje. A s pokračující hrou otázek přibývá. Například: Proč se Figlové pořád perou? Kdo je haboun? ... A otázky zásadní KDO – CO je Zlojroj, proč si vybral právě Toničku, co jí chce udělat ... proč Tonička tak náhle změnila své rozhodnutí zabít Zlojroje v ochotu mu splnit pro ni tak obtížné přání ... Tvůrci by se nyní měli vydat po cestě hledání divadelních prostředků, které divákovi nedají příležitost si otázky klást, ale naopak jít s příběhem.

Použití loutek v této inscenaci nabízelo mnoho možností interpretovat fantaskní postavy a situace, ve kterých se ocitají. Bohužel neadekvátní a nečistá práce s marionetami, manekýny či plošnými loutkami způsobila, že se vyprávění příběhu stalo ještě nečitelnějším.

Zuzana Jirsová – Tomáš Volkner

BARBORKA A CUCAVÉ BONBONY

Je příjemné, že se na divadelní přehlídce Dětská scéna v Trutnově objevilo letos také dětské taneční představení. Vedoucí souboru Dětského studia divadla Ponec Lenka Tretiagová si pro svou taneční skupinu vybrala text Miloše Macourka Barborka a cucavé bonbony.

Představení bylo dynamické, svižné, krátké. Předloha adekvátní k věku dětí. Výrazně pohybové – taneční představení zaujalo netradičním řešením mnohých obrazů. Např. kousání chleba, cumlání šumivého bonbonu, růst nových zubů, ...

V představení bylo také hodně jednotlivosti k diskusi. Vedoucí upravila závěr Macourkova textu: zmlsaná Barunka se v závěru nestane bezzubou babičkou, která jen žmoulá vánočku máčenou v kávě, ale narostou jí nové, druhé zuby.

Co by bylo možné z pohledu divadelního vnímání dotáhnout, je budování vzájemného vztahu Barborky a jejích zoubků. Výraznější odehrání Barborčiných emocí, např. smutku, když jí vypadají všechny zoubky, kromě jednoho, nebo radosti, když jí vylezou zoubky nové.

Jedním z klíčových momentů v Macourkově příběhu je důvod, proč se zoubky začnou rozpočítávat a na koho to slovo padne, ten vypadne. Tím důvodem je nuda. Když totiž Barborka cucá bonbon od tetičky, nekouše. Kousání zoubky velmi bavilo, ale nyní se začínají nudit a z nudy se rozpočítávají. V inscenaci je prostor dotáhnout pohybové ztvárnění této nudy a tím motivaci k rozpočítávání. Vůbec výraznější motivace postav příběhu k jejich jednání by této taneční inscenaci mohlo pomoci při sdělování příběhu.

Vedoucí potvrdila, že tanečníci – choreografové více pracují s abstrakcí. Ovšem důslednější práce se znakem, jevištní optikou a při budování vztahů mezi postavami společně se zachováním nápaditého tanečního ztvárnění situací a obrazů mohlo dát vzniknout inscenaci uspokojující diváka poučeného divadelně i tanečně.

Hana Galetková

Osmý John a Krvavý koleno

Zlojroj

Barborka a cucavé bonbony

NAPSALI NÁM

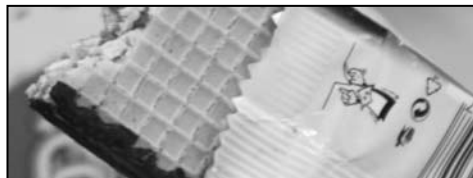
V redakční schránce se objevily rukou psané verše, u nichž ležel tento vzkaz:

„Dělejte si s tím, co chcete! Já jsem to našla na půdě.“

Blazková

HLAD JAK DRAK

Noc a tma.
 Snad sen?
 V něm já šla ven.
 Les. Sluj a drak.
 Řval. Hlad měl ten drak.
 Já na to – uf:
 Tak vem si chléb!
 On řev a křik.
 Prý je to hnus!
 On plaz je
 a hlad má zlý
 a žrát chce hned!
 Jde o krk tvůj,
 to snad víš,
 tak dej, co máš!
 Já dám mu buřt
 a vše, co mám
 a on zas křik a řev,
 až třás se les.
 Tak co mu dát?
 Co víc mu dát?
 Ten drak jde blíž a blíž
 a v oku lesk
 a v oku žár
 a v oku hlad!
 Ach!!!
 Vtom zvuk.
 Jen sen to byl?
 Tak sním či bdím?
 Je den!
 Však tu – hle, drak!
 A den.
 A hlad mám já...

NAPSALI NÁM...

Ivin sen

V šest ráno uháním Trutnovem
 vedena vzdáleným Úsvitem.
 V šest ráno uháním Trutnovem,
 kde čeká mě voňavá bielizeň.
 V šest ráno uháním Trutnovem,
 vedena krátkým, leč vydatným snem.
 V šest ráno uháním úsvitem.

Petra

VIDĚLI JSME

OSMÝ JOHN A KRVAVÝ KOLENO

ZLOJROJ

BARBORKA A CUČAVÉ BONBONY

SEMINÁŘ O INSCENACÍCH 2. BLOKU

Osmý John a Krvavé koleno (DS ZŠ Školní, Bechyně)

Valná většina přítomných se shodla na mnoha pozitivních představení. Líbilo se užití principu jarmarečního klíče, použití dětské hry Krvavé koleno jako prostředku k divadlu, rekvizity byly dotaženy (prádlo sušící se na šnůře) a s tím byla spojena celá fungující scénografie. Hrající děti na sebe výborně reagovaly, mluvily také výborně a nahlas, pohybově jsou vybavené. Byl pochválen výběr protagonistky pro postavu matky. Představení zanechalo celkově velmi příjemný dojem. Dále se rozebíraly jen drobnosti, které by mohly ještě zlepšit dojem z představení. Navíc, ne všichni se shodli na tom, že jim tyto „chyby“ opravdu vadily, proto bych rád tyto problémy, lépe řečeno otázky k představení, uvedl. Někteří účastníci semináře měli pocit, že výběr holčičky jako Krvavého kolene nebyl nejlepší. Holčička nevypadala vůbec hrozně, spíše úsměvně. Jiným to ale přišlo jako dobrý výběr Krvavého kolene, protože jim tím fungoval kontrast nevinnosti herečky a síly Krvavého kolene zabít. Stejný kontrast vlastně také fungoval už jen tím, že matka má sedm dcer a jednoho nejmladšího syna, který jediný schválně neposlouchal matčiny příkazy. Mluvílo se o tom, že plně nefungovaly rekvizity ponožek, protože nebyly na scéně od začátku a když se najednou objeví na scéně, divák řeší, odkud se objevily, a proč zrovna ponožky. Také by se mohla zvýraznit situace s plašením ptáků. Byla škoda, že si s touto scénou nevyhráli tak, jako s jinými. Také by se soubor mohl zamyslet nad někdy nadbytečným popisným gestem hlavního protagonisty a nad tím, jestli je dobré použít zcizovací prostředek, při kterém herečky vypadnou z role sester a pomáhají herci hrávajícímu jejich bratra připomenout, že v neděli rozháněl ptáky. Celkově ale určité představení dopadlo velmi dobře, všechny problémy a otázky se opravdu řešily jako detaily.

Zlojroj (B.U.D.D.E.T.O! Soukromá ZUŠ Trnka o.p.s.)

Ocenilo se stoprocentní nasazení herců. Je vidět, že je to opravdu baví, představení bylo nabitě energií. Také bylo vidět mnoho zajímavých nápadů. Například všemožné použití štaflí. Obecně, co měli na scéně, to opravdu použili. Nic tam nebylo navíc. Problém inscenace se řešil na zvláštní úrovni, protože jak jsme zjistili, soubor nefunguje dlouho a toto byla jedna z jejich prvních inscenací. Museli udělat velký krok, když toto představení dávali dohromady. Základním problémem ale bylo, že si vybrali moc těžkou předlohu. Nezvládli tak udržet pohromadě mnoho složek inscenace. Problém účastníci semináře viděli v délce představení, neudržení temporytmu, ne plně srozumitelných přechodech mezi reálným světem a světem fantasy. Pojmenoval se také problém použití loutek. Někomu vadilo, že nebyly sourodé, herci jako loutkovodíči nechtěli základní práci s loutkou (hraje se „přes loutku“, nekomunikuje se mezi živými herci, ale mezi loutkami,...). Ne ale všem (hlavně tedy „neloutkářům“) přišel systém loutek nedodělaný – překvapili například velkou hlavou, protože do té doby byly viděny jen loutky malé. Takže diváci najednou padli v úžas, jak jsou tyto postavy opravdu velké. Také dramaturgicky představení ne vždy fungovalo. Padl názor, že se divák plně neorientoval v řazení scén, nemohl se tedy orientovat v celém příběhu. Každopádně byl, jak už jsem říkal, zápal herců opravdu obdivuhodný. Pokud si na své příští cestě vyberou nějakou lehčí předlohu, kterou bude jednodušší předat divákům, budeme se na ně určitě těšit.

Barborka a cucavé bonbony (Dětské studio divadla Ponec, Praha 3)

Ocenila se pohybová složka představení. Herci jsou určitě plně vybavení, pohybové scény byly jasné, přesné, jednoduché, nepopisné. Velmi potěšila třeba scéna s přezývkováním kůrky – přeskakování plnilo hezký symbolický dojem kousání. Představení nechyběla energie a svižnost. Příjemně i překvapila délka představení. Nebylo dlouhé a divák tak ani neměl čas vypadnout z pozornosti. Rozporů na představení bylo mnoho. Jedním z nich byla komunikace mezi Barborkou a zuby. Někomu vadila scéna, kdy si sedá Barborka na stoličku (zub stolička). Nelíbilo se borcení této bariéry mezi reálnou postavou a drobností úst. Někomu se ale komunikace a borcení bariér líbilo. Byl to pro ně symbol souznění zubů a Barborky samotné. Problém se viděl například v tom, že při tanečních částí zubů byla Barborka upozaděna a vlastně vůbec nereagovala na dění uprostřed jeviště. Byla to škoda. S tímto motivem by se dalo hodně vyhrát. Byla také zmíněna hudba. Někomu nevadila, podporovala náladu, někomu přišla nevhodná, nehodila se do tohoto představení. Vcelku ale určité představení vyznělo mile, nenechalo diváka za celou dobu představení, jak už jsem také říkal, odpoutat pozornost od jeviště.

Na konci se znovu probíralo téma propojující všechna tři představení. Účastníci se dohodli na tématu: Volba předlohy vzhledem ke zkušenostem souboru.

Zde jsou různé teze z diskuze o tomto problému:

Je lepší si brát těžší věci, kvůli faktu, že děti do toho časem dorostou.

Nesmí se ale vybrat nedosažitelný cíl.

I neúspěch, přehmátnutí je výborná zkušenost. Také soubor posouvá.

Je velmi těžké odhadnout obtížnost předlohy (hlavně s novou skupinou).

Ať už je to jakkoliv těžká předloha, vedoucí nesmí nikdy „prznit“ hrající děti!!!

VČERA JSME SI VŠIMLI

pseudodraka

Vlka, Psa a Karkulky

UPŘESNĚNÍ – DOPLNĚNÍ RUBRIKY „VČERA JSME SI VŠIMLI...“ V DENÍKU Č.2

Národní dům – to je sídlo Domu kultury Trutnov. A pak je tu také Restaurace Národní dům. Zmíněným personálem Národního domu tedy nebyli myšleni zaměstnanci Domu kultury – ti se (určitě aspoň občas) na účastníky Dětské scény usmívají a jejich tempo při zajišťování průběhu Dětské scény je dostatečné, v určitých momentech i bleskurychlé. Zato personál restaurace – to je opravdu problém. Můžeme Vás však informovat, že nájemce restaurace 30. 6. v restauraci končí (dostal výpověď), takže se můžete těšit, že tu příští rok při Dětské scéně bude obsluha, která přidá na svém tempu i úsměvu. I když! Kdo ví, co bude za rok?!

Jonáš

Zina

VČERA JSME SI VŠIMLI...

lektori dětského diskusního klubu

**BLAŽKOVÁ - DÍL 4.
KONEC PRO OTŘLÉ**

ZÁZNAM Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Osmý John a Krvavý koleno

Diskuze byla započata rekapitulací příběhu, který byl pro diváky zřetelný. Úvodní a závěrečnou píseň vnímali dětské diváky jako rámec celé inscenace. Na začátku se představil příběh, na závěr píseň inscenaci uzavřela a nabídla poučení, které si diváci formulovali následovně: „Měli bychom poslouchat maminku, jinak se může NĚCO stát!“ Oceňovali vzájemnou souhru herců a sborové výstupy děvčat. Byl pro ně důležitý vývoj vztahu matky k Johnovi. Připadalo jim vtipné a paradoxní, že Krvavé koleno hraje ta nejmenší holčička souboru. Velmi kladně byla vnímána scénografie inscenace a použití jednotlivých scénografických prvků (ponožky představující žáby, apod.). Představení mělo dobrý rytmus a gradaci. Též byla oceněna dobrá výslovnost herců. Diváky zajímala změna příběhu oproti předloze, především záměna bratrů za sestry.

Zlojroj

Shrnutí příběhu byla věnována podstatná část diskuze, bylo těžké společnými silami příběh zformulovat do konkrétní dějové linie. Přesto, že bylo představení dětskými diváky komentováno velmi pozitivně, vyskytly se díky rekapitulaci příběhu určité nejasnosti. Diváci přesně nepochopili některé části inscenace, stejně jako neporozuměli jednotlivým postavám příběhu. U většiny postav si nebyli jisti jejich motivací a začleněním do příběhu (např. Anagrama), též nerozkládali jejich charakter a vztahy mezi nimi. Inscenace jim připadla příliš dlouhá a příběh komplikovaný. V průběhu inscenace diváci sympatizovali především s Toničkou a skřítky. Kladně komentovali použití rozmanitých loutek, některých kostýmů a hudebních nástrojů. Matoucím se však pro ně stal ženský kostým jednoho ze skřítků, přikládali mu jiné významy (např. má se jednat o skřítku – ženu, neměli však dostatek žen v souboru, proto obsadili do této role muže). I přes veškeré nejasnosti byl pro diváky příběh poutavý a jeho jevištní zpracování je velmi zaujalo.

Barborka a cucavé bonbony

Pro dětské diváky byl příběh naprosto čitelný. Uvědomovali si jednoduchou stavbu dějové linie příběhu, kterou velmi ocenili, neboť jak sami řekli: „V jednoduchosti je krása.“ Zaujala je pohybová stránka inscenace, která podle nich čitelně vyjadřovala konkrétní situace příběhu. Líbila se jim rozličnost jednotlivých pohybových celků, obdivovali taneční výkony účinkujících a jejich souhru. V průběhu diskuze se neobjevily žádné zásadní problémy či nedostatky inscenace.

Pro dnešním dnu se opět potvrdilo, že dětské diváky mají podobné postřehy jako diváci dospělí. V našich debatách o rozdílnosti divácké recepce jsme dnes uvažovali o tom, do jaké míry jsou děti otevřenější k příběhu, který není úplně jasný. Zdá se nám, že především mladší dětské diváky jsou oproti dospělým ochotnější k tomu, aby si nejasnosti týkající se příběhu samy ve své fantazii domyslely.

Zdeňka, Petr a Miloš

ZÁZNAM Z OTEVŘENÉHO DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

Nedělní diskuse s dětskými diváky proběhla i přes veškeré extrémní podmínky: prostor malého sálu v Národním domě nešel využít, protože dva soubory měly zkoušku najednou, také v kině Vesmír probíhala zkouška a ve foyeru interní povídání hned dvou seminárních tříd... Tedy dětský diskusní klub se odehrál v přírodě. V parku za kinem, blízko zídky, ze které našťestí nikdo nesletěl, i když se našlo pár jedinců, kteří se o to pokoušeli... Tím se dostáváme k druhému těžkému úkolu – zvládat děti, které o diskusi nejeví zájem, ale i přesto po celou dobu zevlují kolem pracující skupinky, protože je paní učitelky do diskusního klubu přivedly tzv. do školky. Na začátku se ptáme všech, zda jsou na místě dobrovolně a zda přišli bavit se o viděném. Stalo se, že po těchto otázkách třetina dětí vystoupila „z kruhu“, ale i je jsme měly bohužel na starost. Ráda bych tímto upozornila na název OTEVŘENÝ DĚTSKÝ diskusní klub, tedy dobrovolný a hlavně pouze pro nadšence do rozebírání inscenací, povídání si o nich, hraní si s nimi – zkrátka pro ty, kteří se chtějí aktivně zapojit... **PROSÍM, NEPOSÍLEJTE K NÁM DĚTI NA HLÍDÁNÍ.** Děti přišlo čtyřicet, ale pracovala jich po celou dobu zhruba polovina, a protože vše se odehrávalo v trávě na vzduchu, soustředit se a slyšet se a vnímat se bylo těžké i pro nás. I tak se pokusím k jednotlivým představením napsat za divácký dětský diskusní klub pár zajímavostí ze společného setkání.

Osmý John a Krvavý koleno

Menší skupinka byla z inscenace nadšená a vnímala ji jako perfektně připravenou a promyšlenou, část dětí srovnávala se svým představením a vadila jim jakákoli situace, která se lišila s jejich provedením. Zbytek se zabýval tím, jak se vlastně hraje krvavé koleno, a že to v tolika lidech hrát nemůžeme... Co se týká špatností, které prováděl „osmý John“, ty děti předvedly v živých obrazech a rozehrály také do následků Johnových činů a vše si vybavily.

Zlojroj

Nikdo neznal předlohu, nikdo se neorientoval v ději, padlo hodně připomínek k přeskakování od jednoho k druhému. Ke každému představení děláme linku od absolutního nezájmu k největšímu nadšení, v tomto případě převládala strana nepochopení a nudy. Z obrazů, které se dětem vybavily a líbily: „vycházím ze sebe“, rvačka (ale zbytečná), stříhání vlasů a nehtů. Jeden obraz, který děti vytvořily, byl směrem z jeviště do hlediště a jmenoval se „spící porota“. Chvála padla na loutky a svícení a na hraní kluků (od děvčat).

Barborka a cucavé bonbóny

Krátké, vtipné, svižné. Většina by šla určitě ještě jednou na představení. Tvořili jsme s radostí ústa plná zubů, vhažovali bonbóny, jedna pusa plná zubů bonbón spolkla... Děti měly pocit, že je představení nenechalo vydechnout, že se pořád něco dělo. Některé z dívek tvrdily, že by možná stálo za to jen tančit. Došli jsme tedy na taneční divadlo, rozebírali jsme, zda je potřeba vědět, že se jedná o taneční soubor. Není – k tomu si každý sám dojde. Polovina předlohu znala, druhá bez problémů převyprávěla příběh.

Nakonec jsme si zatančili, za což se omlouvám Janě, ale děkuju za hudební doprovod jednomu z účastníků.

Lenka

BÁSNĚ Z DÍLNY ANIČKY A MÍŠI PRO DĚTI ZE SOUBORŮ

Drak outsider

Zelená
hlava dračí.
Protože je jednohlavý,
je proto dosti blbý,
takže spadnul z nebe
a kouká na tebe.
Šupina
která
byla
malina.

Láva a město

Žhavá
láva oranžová
která sežehne všechno
zaplavila celé malé město
jako nakynuté těsto.
Bylo pryč.
Hlava
je
celé
pohltila.

Draci a erby

Trutnovský
erb visí
pěkně křivě protože
byl pěkný vítr a
tomu se ten
drak nevyhnul.
Drak
měl
velkou
bouli.

Párky a sušenky

Delikatesní
párky jsou
moc dobré. Sušenky
jsou ovšem lepší, protože
jejich sladká vůně
připomíná oblíbené
princezny.
Vždy
si
pochutná.

Dračí šikana

Malej
milej drak
kterej je zelenej
je teď celej sežehlej.
Bojí se teď každého
ale má
mozek
takže
to je
konec.

Dračí oheň a past.

Dračí
oheň pálí
silně naše hlavy,
které se tlačí k sobě
v krušné době.
Velmi nepříjemná
past
byla
u
draka.

**DNES
HRAJÍ**

LDO ZUŠ Valtmez

VČERA JSME SI VŠIMLI...

předávání štáfety

DNES HRAJÍ...**LITERÁRNĚ DRAMATICKÝ OBOR ZUŠ VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ**

Soubor musel urazit ze svého domova na dětskou scénu nejméně 299 kilometrů. Kromě únavy z dlouhé cesty na děti dolehly ještě choroby. Přesto jsem soubor večer zastihla, jak pilně zkouší. Zkoušce jsem chvíli tajně přihlížela a nepoznala bych, že jsou herci unavení, tak soustředěně a poctivě na své inscenaci pracovali. Na poskytování rozhovorů a vytváření dračího obrazu už ale souboru energie nezbyla. Ať laskavý čtenář promine a těší se na představení Holčička Zlatá.

**NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ BOHUMILA PLESNÍKOVÁ,
VEDOUČÍ SOUBORU**

Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?

Jeden až dva roky. Podle vybavenosti a chuti do práce.

Máte nějaké vysněné představení, které byste chtěla jednou zrealizovat?

Nemáme. Zatím.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Opravdu se vcítit do postav a pak za ně jednat tak, aby působily přesvědčivě a pravdivě.

Co Vás vždycky „nakopne“?

Když objevujeme „nové“ věci kolem postav, ozvláštnění situací, další souvislosti... Souvisí to s tím, že hlubší smysl kvalitní předlohy se skrývá pod povrchem. Je zajímavé a někdy i dobrodružné jej v hloubce hledat. Někdy ale trvá dost dlouho, než vznikne – přenese se motivace a chuť se pod ten povrch ponořovat. A bez nich to nelze.

Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Neposlušná Barborka (1993). Na motivy literární předlohy Daisy Mrázkové.

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Mít podmínky – prostor pro kvalitní výuku a zkoušky představení. Ten náš je dost malý. Doposud (17 let) jsme v provizoriu. Učebna se navíc nachází u rušné cesty a za dveřmi, které vedou na chodbu a kde scházejí děti a studenti k šatnám.

DNES HRAJÍ...

TEMPERKA, ZUŠ TŘINEC

NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ MARCELA KOVAŘÍKOVÁ, VEDOUcí SOUBORU

Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?

Na představení pracujeme zpravidla rok. Letošní představení jsme připravovali 7 měsíců.

Máte nějaké vysněné představení, které byste chtěla jednou zrealizovat?

Vysněné představení nemám. To letošní splňuje mé představy. Text byl napsán téměř „na míru“ naší bývalou absolventkou dramáku, a poté absolventkou DAMU Magdalenou Frydrychovou. Je tedy mou žákyní, zná moji poetiku, způsob mé práce, mého myšlení. Jsme si hodně blízko.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Nejhůřese „svolával“ celý soubor. Jsou to většinou studenti gymnázia se spoustou povinností a aktivit. Několik členů odjelo do Skotska, zkoušelo se bez nich, a to je vždycky trochu potíží. Letos jsme nedali dohromady ani soustředění, které je již tradicí pro soubory pracující společně. Soubor se zpravidla schází jedenkrát v týdnu na dvě a půl hodiny. To je málo. Během soustředění je více času na práci, ale i na vzájemnosti, sblížení, pochopení se jeden druhého. „Klackem“ bývá též „nemožnost“ vystupovat na jevišti. Divadelní prostor je v Třinci jeden, pronájem velmi drahý. Dostaneme se tam jedenkrát do roka. A to jsme součástí velkého programu celé ZUŠ. Letos jsme nedostali ani tuto příležitost. Hráváme v aule třineckého gymnázia, která je naprosto nevyhovující, ale je levná a samojediná. Sály, ve kterých byla stará jeviště, se ruší a pronajímají se pro obchodní účely.

Co Vás vždycky „nakopne“?

Jsou mnohá nakopnutí. Při práci v dramáku mnohdy mikrochvilky, kdy vidím, že někomu něco „docvaklo“ a těší se z toho. Při práci na nějakém tématu vzájemné pochopení. Při práci na tvaru - reakce diváka, někoho z odborníků - uznání, že představení přineslo potěšení, pohládilo... Potěšil mne a znovu nakopnul výrok o „broskvovém sametu“, který mělo údajně mít jedno z našich vystoupení.

Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Poprvé jsem se rozhodla vzít menší holčičky s sebou do Olomouce. Věra Pánková, naše metodička a nezapomenutelná kolegyně, organizovala mnohá setkání skupin dramáku ze severní Moravy. Vždycky jsme se někam sjeli a vzájemně se viděli i byli vidění. Bylo to pro náš růst jedinečné. Nic se nehodnotilo, nikdo nebyl peskovan. Naopak. Povídalo se, rozvažovalo se, co by bylo vhodné, rozumné... Vážili jsme si jeden druhého a vzájemně si přáli. Do Olomouce jsem tenkrát přivezla montáž básniček Vlasty Dvořákové Uletělo čapí pero ze stejnojmenné sbírky. Nebylo to představení. Jen takový „plivaneček“. Holčičky byly dobré. Všimla si nás Milada Mašatová, a to byla velká pocta!

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Více nadšení. Více nadšenců. Z řad vedení, rodičů... stále je třeba dokazovat, že je naše práce prospěšná. Ale to je otázka vyšších míst. Celé společnosti. V konkrétní práci se souborem by určitě bylo prospěšné zlepšit podmínky. Stále se najdou dramáky s nevyhovujícím prostorem, některé dramáky nemají možnost vystupovat na jevišti. I když se materiální podmínky zlepšily, být „na chvostu“ nám stále přísluší.

Povídání s Temperkou bylo barvitě, poklidné a příjemné. Na Dětské scéně jsou někteří členové souboru poprvé, jiní tu byli před pěti lety. Těší se na atmosféru a na to, že se potkají s lidmi, které znají z jiných přehlídek.

Soubor v tomto složení funguje rok a ten věnoval práci na inscenaci **Život je sen**, ale do dramáku chodí někteří členové souboru už osm let.

A co Vás na dramáku baví?

Máme tam naše kamarády, se kterými se dobře povídá. Atmosféra v učebně je taková přátelská. Nejzábavnější na tom je podílet se na vzniku něčeho nového. Inscenace se pořád mění, není stejná, takže nás to pořád baví.

Dozvěděla jsem se, že scénář napsala Magdalena Frydrychová souboru na míru, vycházela z toho, proto je jim blízká a dobře se jim hraje. Téma snění je podle souboru jim jako dospívajícím vlastní.

O čem tedy sníte?

O tom co bude za rok, za dva. Většina z nás přestupuje na střední školy, tak jsme v obavách, jak to zvládnem, a to snění je příjemné odpoutání se od reality. Někdy sníme o tom, co už se stalo, co bychom chtěli vrátit.

Scénář je inspirovaný pohádkami H.Ch. Andersena. Členové souboru je mají Andersenovy pohádky rádi. Zvlášť milé jim je Děvčátko se zápalkami, Sněhová královna nebo Ošklivé káčátko.

Co by diváci neměli přehlédnout, až budou zítra sledovat vaše představení?

Přejeme si, abychom divákům něco donesli, něco nového. To není o tom, aby si něčeho všimli, ale aby si to spíš užili.

Co si nejvíc užijete vy, když svoje představení hrajete?

Každý rád hraje ten svůj sen. Jsou tam takové chvíle, kdy se člověk cítí tak hezky. Líbí se mi ta chvíle, kdy se spolu začneme jako postavy v té třídě sblížovat. Mě baví situace, když nikdo nesní a jsou všichni ve třídě, tam se o sebe můžeme opřít, můžeme spolu komunikovat.

Co by měl člověk zvládat, aby se o něj mohli ostatní při hraní divadla opřít?

Musí pořádně vědět, o čem to představení je. Měl by být pohotový a umět reagovat.

Markéta

VČERA JSME SI VŠIMLI

rozhovoru

běhu přehlídkového dne

DNES HRAJÍ...

STUDIO ŠRÁMKOVA DOMU, MKS SOBOTKA

Tomuhle souboru jsem přiděla jen starosti. Nejdřív jsem je trápila rozhovorem na sluníčku, pak jsem nahrávku rozhovoru smazala omylem z diktafonu, a tak jsem je uprosila, aby přišli na dnešní blok představení o půl hodiny dřív. Byli moc hodní a věnovali mi svůj čas. Výhodou zmatků, které jsem způsobila, bylo to, že jsem dnes odpoledne mohla vidět soubor celý. Přibyla k nim Žofie, která dopoledne přednášela Šrutovu Pidiženušku na recitační části přehlídky.

Soubor je desetičlenný, dětem je od 10 do 17 let. Scházejí se už pět let, s drobnými změnami ve složení. Divadlo je baví, protože jsou rádi spolu a protože mají vedoucí, která je jejich zlato. Ta jim taky nabídla ke zpracování Wildeovo **Strašidlo Cantervillské**.

Co vás na této předloze zaujalo?

Mně se líbilo, že to bylo tak krásně temné a přitom vtipné. V divadelním tvaru jsme temnost toho příběhu zachovali – scénou, světlem, stylizací. Dřív jsme hráli spíš komické věci, pohádky. Teď jsme už chtěli dělat něco jiného, vážnějšího.

Jak dlouho jste na inscenaci pracovali?

Loni v červnu přišla naše vedoucí s nápadem, že bychom to mohli hrát, v září jsme se pustili do práce.

Co vás bavilo, když jste představení dělali?

Stylizace do dvacátých let, do černobílého filmu.

Co by diváci neměli přehlédnout?

Máme volant napravo. Jsme všichni černobílí.

Od souboru jsem ještě zjistila, že si přijeli do Trutnova užít atmosféru. Není tu už rivalita a je to o tom, setkat se s ostatními a vidět, jak pracují. Jako diváci byli členové souboru potěšeni představením Budíci.

Nakonec jsem neodolala a ještě se zeptala: **Kdyby byla vedoucí drak, jaká by byla?**

Mírumilovný drak. Je to drak kamarád. Místo ohně srší nápady.

Markéta

NA OTÁZKY REDAKCE ODPOVÍDÁ LADA BLAŽEJOVÁ, VEDOUČÍ SOUBORU

Jak dlouho zpravidla pracujete na představení?

Zpravidla půl roku, tj. 1. část školního roku věnujeme výběru, pak motivaci, zkoušení si, někdy v další fázi zjišťujeme, že tudy cesta nevede a začínáme znovu, jindy máme tolik nápadů, že je do půl roku nestačíme všechny prověřit, ale nějakým zázrakem nakonec NĚCO vznikne.

Máte nějaké vysněné představení, které byste chtěli jednou zrealizovat?

Ani ne, anebo si netroufám je jmenovat.

Co bylo největším „klackem pod nohama“ na cestě k tomuto představení?

Asi nejhorší bylo se rozhodnout, jak to téma uchopit a najít jasně pochopitelný klíč, který divadelně funguje a nenechat se svázat předlohou, nelpět na těch krásných lyrických pasážích, které Wilde má, a tak těžko se škrtaří.

Co vás vždycky „nakopne“?

Výborná kamarádká skupina dětí (zvláště, když vědí, co chtějí).

Jaké bylo vaše první představení s dětmi?

Příšerné..., byla to pohádka dle Pavla Šruta „Hlupák Macek“ a strašně jsme zápasili s technickými problémy, navíc děti nemohly pochopit, proč nemáme na scéně opravdová zvířata (osla, koně, krávu) a hrají je místo toho zase děti ... raději nevzpomínat.

Co by podle vás ulehčilo práci vedoucího souboru?

Dobré divadelní zázemí, vstřícní šéfové a hlavně vedoucí s divadelním citěním, které dokáže předat dětem.

NA VÝPRAVĚ ZA...

DĚTSKÝM STUDIEM DIVADLA PONEC

Děti z Ponce včera hrály představení Barborka a cucavé bonbony. Měla jsem možnost být s nimi dopoledne a sledovat jejich „hrací“ den. Byl to zážitek jedinečný, krásný a elektrizující. Soubor jsem potkala před ZŠ R.Frimla, když mířil do kina. Vyzvíдалa jsem, jak se vyspali. Záleželo to na síle spacáku, protože v tělocvičně byla zima. Ale děti říkaly, že si i tak odpočinuly, což je podle Martina před představením důležité. Podle holek je zase důležité nemít strach a soustředit se.

Vetřelci náhodou

Zrovna jsme procházeli nad malým parčíkem, a tak jsem se dětem svěřila, že jsem odtamtud včera večer slyšela volání „Mařenka je na území.“ Dozvěděla jsem se, že tam hrály hru. David mi řekl, že to ani nebyla hra, že to tak náhodou vzniklo, a to je vždycky nejlepší. Hra probíhala tak, že dvě poloviny souboru se vzájemně sledovaly, jedna skupina utíkala, druhá jim brala boty a věšela je na stromy (Anička musela běžet v ponožkách po asfaltu). Pravidla hry mi přišla dost komplikovaná, tak mě zajímalo, jak to přijde, že taková hra „náhodou vznikne“. Stane se to například, když si jedna skupina staví domečky pro skřítky, ta druhá překročí omylem hraniční čáru z listů a Natka zavolá: „Vetřelci!“ Šli jsme pod stezičkou, po které se při hře běhalo nahoru a dolů, a tak jsem se zeptala, jestli se děti nebály, že si něco zlomí. Nebály se, protože mají taneční průpravu.

Před kinem byl ještě chvíli čas, a tak jsem se dozvěděla, že Verunka, která skvěle umí hrát Barborku, má teplotu, ale v představení bude hrát a zvládla i včerejší zkoušku. O to, že soubor do Trutnova dorazil, se zasadili i tatínkové děti. Na autobusovém nádraží v Praze roztlačili autobus, který do Trutnova jel, ale nemohl nastartovat.

Dokonale soustředěná energie

Ačkoli měly děti v zásobě spoustu poutavých příhod, musela jsem se přestat vyptávat, protože byl čas zkoušet. Soubor pracoval jako drak a já jsem zpozřídala obdivně sledovala. Na začátku zkoušky řekla Lenka Tretiagová připomínky, které by mohly souboru pomoci. Byly to tedy připomínky konstruktivní a ona je dokázala říct tak, že soubor motivovaly, pobavily a ponoukly k partnerskému dialogu.

Sál ještě nebyl volný, tak se začalo zkoušet ve foyer. (To nevadí, oni chtějí zkoušet jako my, a my můžeme začít i tady.) Nej dřív se děti v prostoru proskakovaly – vždycky dvě běžely do kříže proti sobě, ve výskoku se minuly a vyběhla další dvojice (v představení to bylo kousání chlebičkové kůrky). *Poznali jste, kdo zastavil rytmus?* ptala se vedoucí dětí. Já jsem nepoznala, ale děti věděly a hned si to chtěly zkusit ještě jednou. Ještě několik míst z představení se vyzkoušelo ve foyer, ještě chvíli se čekalo (Anička: „Já už chci zkoušet!“) a pak se soubor přesunul na jeviště. *Hrozně rychle se převlečte*, zaslechla jsem, a když jsem zvedla oči od bloku, už tam nebyly děti, ale zoubky a pochoptitelně Barborka. Zkouška pokračovala bez hudby, zato s elánem. Soubor soustředěně naslouchal instrukcím a obratem je uváděl v život. Teď je přece musí zkouška unavit, nebo přestat bavit, myslala jsem si, ale nebylo to tak. Vedoucí souboru: „Já myslím, že všechno umíte.“ Děti: „Tak si to zkusíme ještě celý!“ Nejsou unavení, nejsou nervózní, nejsou roztěkaní a ještě je zkouška nadmíru těší.

Co je to hladký povrch

Hanča měla před představením obavu, aby se jim to povedlo. Nám se to na zkoušce rozpadlo, nemělo to moc šmrnc. To bylo taky tím, jak mi vysvětlila Lenka Tretiagová, že podlaha jeviště v kině je záludná a nebezpečná. Není to baletizol, na kterém soubor hraje obvykle. *Vy jste se toho trochu zalekli, budete oděni, ale to vydržíte.* Hladký povrch pro herce znamená něco jiného než pro tanečníka. A Bára na to: *Každý tanečník má mít oděné nártý.*

Ráno jsem se dětí ptala, jestli mají nějaký rituál, který dělají před vystoupením. Řekly, že ne. Já jsem dneska ale jeden vypořozovala. Hrají na jevišti honičku. Kdo si včas sedne, nemůže dostat babu.

Děti a Lenka mi prozradily ještě něco: před patnácti lety se na Dětské scéně také objevilo představení Barborka a cucavé bonbony. S dětmi ho tenkrát dělala maminka Lenky Tretiagové. Na tohle představení si pamatuji – zevnitř. I proto jsem byla ráda, že jsem se mohla za souborem z Ponce vypravit.

Dopoledne s Dětským studiem divadla Ponec mi uběhlo jako vítr. Byla jsem z něj úplně...roztančená. Po cestě z jejich představení jsme se přistihla, jak si prozpěvují Sola a sola a solacila. A nebyla jsem jediná.

Markéta

VČERA JSME SI VŠIMLI...

čtenářky

KDYŽ BYSTE NAŠLI DRAČÍ VEJCE, CO BYSTE UDĚLALI?

Omeletu!

Pečoval bych a počkal, co se vylíhne.

Zkoumal ho.

Donesla bych ho na policii.

Nechala bych si ho jako hlídače.

Lítala bych na drakovi do školy.

Dáme ho do tepla a ono se otevře...

Nic, nechala bych ho tam.

Dali bychom ho paní učitelce.

zaznamenala Markéta

NOČNÍ NÁVŠTĚVA V REDAKCI

V pozdních nočních hodinách se na redakci deníku snesla tma hustší než obvykle. Za mávání křídel a hlasitého řevu nás navštívil trutnovský Drak. Chvilí nám trvalo, než jsme jej za pomoci chlebičků a salámové mísy uklidnili, a on byl schopen říct, co má na svém dračím srdci.

Drak: Už mám toho dost! Kdo to má pořád poslouchat, kdo to má pořád číst, kdo vás, lidi, má pořád opravovat!

Vyděšená redakce s kusem salámu v ruce: Co přesně máte na mysli, pane Draku?

Drak: Ty vaše řeči a články! Jednou o mně píšete a mluvíte jako o drakovi, vzápětí jako o sani, počítáte mi hlavy, jako bych byl nějaká zrůda, a přitom máte plné pusy řečí o tom, jak velký a zásadní je rozdíl mezi velbloudem a dromedárem!

Redakce: Mohl byste být prosím ještě konkrétnější?

Drak: Poslouchal jsem ty vaše recitátory a jestli ne letos, tak jindy jsem moc dobře slyšel příběh od jakéhosi J. Prevérta, ve kterém dromedár vysvětluje, že on má jen jeden hrb, zatímco velbloud hrby dva. A jestli si svá práva takhle můžou vydobývat nějakí sudokopytníci, tak proč ne já?!

Redakce: Takže?

Drak: Já jsem prosím drak, a ten má jen JEDNU hlavu! Zapamatujte si to laskavě! Více hlav mají saně, a to já, drak trutnovský, rozhodně nejsem!

Redakce: Omlouváme se tedy a slibujeme za všechny účastníky Dětské scény, že už si to budeme pamatovat!

Drak: To bych si prosil!!! Jinak bych musel přikročit k radikálnímu řešení! Uáááá! Jo, a pozdravujte ode mě mladou Blažkovou!

Redakce: Mladou Blažkovou ...?

A odletěl. Zůstala po něm prázdná mísa, trochu smradu a hlavně poučení, které si prosím zapamatujte:

Velbloud není dromedár a drak není žádná saň!

Petra

DNEŠNÍ PROGRAM - PONDĚLÍ 15.6.

8.30 - 12.00	dílny pro děti ze souborů
8.30 - 12.30	semináře A, B, C, D pro dospělé
9.00 - 11.00	3. blok vystoupení souborů – představení pro veřejnost
14.00 - 15.55	3. blok vystoupení souborů
	Holčička zlatá , LDO ZUŠ Valašské Meziříčí (kino)
	Život je sen , Temperka, ZUŠ Třinec (ND)
	Strašidlo Cantervillské aneb Těžký osud poctivého anglického strašidla , Studio Šrámkova domu, MKS Sobotka (ND)
16.15 - 17.15	diskusní kluby seminaristů
16.30 - 18.00	dětské diskusní kluby
17.30 - 19.00	seminář o inscenacích 3. bloku
20.00 - 21.00	doplňkové představení
	Za každým rohem jeskyňka , Čmukaři Turnov

Řešení soutěže z minulého čísla: přirozená pokrývka hlavy recitátorky. Naše redakční schránky sice nevydaly žádnou odpověď, ale my to nevzdáme a věříme, že si s námi někdo začne konečně hrát.

SOUTĚŽ

Kde a co to je?

Kde najdete v okolí kina Vesmír a Národního domu tento symbol a co označuje?

BLAŽKOVÁ - DÍL 4. - NAMÁLE

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY- ČÍSLO 3.

Redakce: Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Markéta Nečasová, Petra Rychecká, Jonáš Konývka, Michal Drtina (foto), Pavel Kocych (sazba, ilustrace, grafická úprava) a Matěj. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka - 15. 6. 2009 ve 0.55 :-). Vychází 15.6. 2009 v 10.30. Náklad - 375 ks.